

LIVON SANOMAT

Nro 1/2012

Irtonumero 8 €

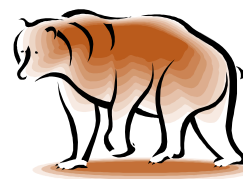
Sisällys

Kyläpäällikön terveiset	3
Karhunveistoviikko Livolla 16. – 19.5.2012	3
Livokas ry:n tiedot	4
Kuulumisia hankerintamalta	5
Vitikkosaaren lintutorni	6
Kairan Kuitu Verkko-osuuskunta kiihdyttää	7
Talvipäivä Livon lumoissa	8
Luonnollisia muutoksia	9
Hierontaa tarjolla	11
Metsästysseuran kuulumisia	12
Lentopallon kyläsarja	12
Työharjoittelussa Livon koululla	13
Pääsiäisloma mummilassa	13
Kalamatkalle –hankkeessa autetaan matkailijaa löytämään Livojoen koskikalastuspaikkoja	14
Kalastuskunnan kuulumisia	15
Livon yhteisen alueen osakaskunnan (Livon kalastuskunnan) kalastuslupien hinnat vuodelle 2012	16
Patikoimassa Kaistasuolla	17
Käsityökurssi Pääjärvellä	18
Kovala - asevelitalo Livolla	19
Kylätoimijat kipaisivat tutustumassa aktiivisiin kylätaloihin	20
Livon ja Yli-Livon kyläkuhinat	22
Lentopallon kyläsarjan kuulumiset	22
Urho Koivukankaan sotapäiväkirjat	24
Livon maa- ja kotitalousnaisten kuulumisia	26
Aitto-ojan kalaveden osakaskunnan lupahinnasto 2012 – 2013	27
Ajatuksia Pro gradu -työstä	28
Minnan päiväkirja 9.6. – 20.7.2001	29
Vuoden kyläläinen 2011 – kukkaistytö Maila	33
Apua kotitalouksiin	33
Nuorten eräleiri 23. – 27.7.2012	34
Nuorten lentopallopainotteinen kesäleiri 27. – 29.7.2012	34
Lastennurkka	35
Kuvia keittiöremontista	36
Äitiä kannattaa hemmotella!	36
Ilmoitustaulu	38
Naapurin Aava-koira ja pienet pennut	38
Palveluita	39
Livolla tapahtuu	40

Kyläpäällikön terveiset

Vuosi on lähtenyt käyntiin kovalla tohinalla. Karhunveistoviikkoa ollaan suunniteltu kovasti, ja näyttää siltä että tapahtumasta tulee erittäin mielenkiintoinen. Veistoviikon torstaiksi saamme paikalle varsin harvinaislaatuisen ilmestyksen, ROBOTTI-KARHUN. Karhu näyttää aidolta, ja liikkuu radio-ohjattavalla rengasalustalla. Kaikki halukkaat voivat tulla testaamaan, miten oma koira käyttäytyy karhun kohdatessaan. Veistoviikon jokaiselle päivälle on paljon mielenkiintoista ohjelmaa, ja kaikkien kynnelle kykenevien kannattaa ehdottomasti tulla Livolle koko viikoksi.

Aktiivisten kyläläisten tiimi näkyy olevan vähintään yhtä rautainen kuin ennenkin. Tällaisella porukalla on hyvä jatkaa kesän tapahtumien suunnittelua ja toteutusta.

Terveisin,

Ari

Karhunveistoviikko Livolla 16. – 19.5.2012

Kuva: Teemu Harjumaa 2010

Perinteeksi jo muodostuva karhunveistoviikko on pian Livolla. Mukaan kannattaa ilmoittautua myös aloittelijoiden. Mallia saa ottaa ja neuvoa kysyä kokeneemmilta. Tekemällähän sitä opitaan.

Veistämään ilmoittaudutaan suoraan Livon koululle p. 050 - 5520 280 tai sähköpostilla livokas@livo.fi. Osallistumismaksu 65 €/hlö, johon sisältyy T-paita sekä yksi iso kolmen metrin tukki.

Tapahtumaan on tänä vuonna saatu runsaasti oheisohjelmaa. Keskiviikkona on koulun laavulla **tutustumisilta**, jossa mahdollisuus syödä iltapalaa. Torstaina vierailee koululla **robottikarhu** (varaukset puh.050 – 403 0055, jonka avulla voi testata oman karhukoiraansa karhunpöyryntikyvyt. Lisäksi torstaina on testissä **karhunammuntarata**, jossa ilmakiväärillä voi kokeilla, miten oma nopeus riittää karhun nopeutta vastaan sekä ihailtavana LAPLAND PICTURESin esittämiä luontoaiheisiä kuvaesityksiä.

Perjantaina on Ruostehovilla tanssit ”**Tanssii karhujen kanssa**”, esiintyjänä Pudasjärven oma tyttö **Tiina Pitkänen**. Lauantai on taas huippupäivä. Silloin on parin vuoden tauon jälkeen **pikasahauskilpailu**, **Pöllinheiton SM-kilpailut**, **Ranuan Tarvikekeskuksen mönkijäesittely** sekä **markkinat**. Markkinoille myymään voi ilmoittautua Livokkaan hallituksen jäsenille.

Koululla on lisäksi torstaina, perjantaina ja lauantaina tarjolla Hoitola Solivosta hierontaa ja hemmotteluhoitoja. Varaukset ja tiedustelut Sonja Törmänen, puh: 044 – 999 6309.

Kaikkina päivinä koululla on niin veistäjille kuin yleisöllekin tarjolla ruoka- ja kahvipalvelut, joten tulkaapa viihtymään karhunveistoviikolle! Livon koulu on myös avoinna aamusta iltaan koko Karhunveistoviikon ajan! Tarkemman tiedot tapahtumasta löydät osoitteesta: www.livo.fi.

Livokas ry:n tiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
puh. 050 – 5520 280 (tietotupa, kioski, kirpputori, suoramyynänti, kirjasto, lääke-
kaappi)
Tilinro: FI59 5360 0450 1581 37, BIC OKOYFIHH
Jäsenmaksu 5 €/vuosi
kotisivun osoite: www.livo.fi
sähköpostiosoite: [livokas\(at\)livo.fi](mailto:livokas(at)livo.fi)

Hallitus

Puheenjohtaja Ari Puhakka	p. 050 – 4030 055	ari.puhakka(at)ap-trading.fi
Varapuheenjohtaja Pirjo Tuovila	p. 040 – 7392 447	pirjo.tuovila(at)livo.fi
Sihteeri Anni-Inkeri Törmänen	p. 040 – 5457 162	anni-inkeri.tormanen(at)sotkamo.net
Jouni Puhakka	p. 040 – 0634 325	jspuhakka(at)gmail.com
Mikko Salmela	p. 040 – 0388 435	
Virve Stenius	p. 040 – 5065 194	virve.stenius(at)livo.fi
Rahastonhoitaja Minna Perttu	p. 040 – 5049 663	minna.perttu(at)livo.fi

Soitathan töissä käyville iltaisin tai viikonloppuisin.

LIVON MONIPUOLINEN SUPERMARKETTI AVOINNA

KIOSKIN, KIRPPUTORIN,
SUORAMYNNIN, KIRJASTON,
LÄÄKEKAAPIN JA TIETOTUVAN
AUKIOLOAJAT

2.5. - 2.6. sekä 13.8. eteenpäin

ma- la	10.00 - 18.00
su	SULJETTU

3.6. - 12.8.

ma-to, la	10.00 - 18.00
pe	10.00 - 20.00
su	12.00 - 16.00

Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston, lääkekaapin ja tietotuvan

VAPUN aukioloajat:

ma 30.4. 10.00 - 18.00
ti 1.5. 12.00 - 13.00
ke 2.5. 10.00 - 18.00

JUHANNUKSEN aukioloajat:

to 21.6 klo 10.00 - 20.00
pe 22.6. klo 10 - 14
la 23.6. SULJETTU
su 24.6. klo 12 - 16

Kuulumisia hankerintamalta

LIVON HARRASTEET -HANKE 3.5.2010 – 30.4.2013

Hankkeen avulla parannetaan alueella harrastusmahdollisuuksia ja sitä kautta viihtyvyys ja elämänlaatu paranevat. Hankkeessa toteutetaan suokohde laavulla ja lintutornilla, koulun rantaa kunnostetaan vene- ja kanoottirannaksi, hankitaan keramiikan polttouuni ja kiipeilyseinä, peruskorjataan kyläkeskuksen keittiö ja uusitaan liedet, lisätään lasten leikkipaikan välinevalikoimaa, laaditaan palvelukohteen opastus Ranuantien varteen sekä parannetaan kyläkeskuksen lämpöaloutta eristämällä ja säätämällä sekä uusitaan wc-kalustoa. Toiminnan avulla saadaan kylälle uusia palveluja.

Hanke on edennyt mukavasti kevään ja kesän aikana. Hankkeessa on tähän mennessä toteutettu:

- suokohde Vastasuon Vitikkosaareen
- koulun rannan ruoppaus ja laitureiden teko sekä veneiden hankinta
- lasten leikkipaikan monipuolistaminen
- palvelukohteen opastus Ranuantien varresta
- pannuhuoneen eristys ja wc-istuintien hankinta ja asennus
- suokohteen lintutorni
- koulun keittiön remontti

Suunnitelmissa

- keramiikan polttouuni 8-12/2012
- kiipeilyseinä 1-4/2013

Ensimmäinen maksatus on saatu tilille vuoden vaihteessa. Toista valmistellaan lähdele rakentamistoimien osalta ja toivotaan sen maksatusta ennen kesälomia.

Lintutorni on siis juuri valmistunut. Kiitos reippaille talkoolaisille! Ahkeraan käyttöön se on tarkoitettu, joten ei muuta kuin Vastasuolle kevätlintuja bongaamaan.

Koulun keittiötä sopii myös käydä ihailemassa. Nyt isojen ruokailujenkin järjestäminen käy aiempaa sutjakammin. Keittiö sai remontin yhteydessä uudet liedet, jotka helpottavat ruoanvalmistuksessa.

Hankkeessa jäljellä olevat tehtävät toteutetaan, jos omarahoitusta hankkeelle saadaan riittävään. Ensin kuitenkin paneudutaan seurojentalon ulkovoori-, ikkuna- ja oviremonttiin. Kesällä riittää niissä myös talkoita. Jos ikkunoiden kunnostus tuntuu joistakin mukavalta puuhalta, niin sopii ilmoittautua tehtävään. Ulkovoorauksen purku ja maalaus on todennäköisimmät talkootehtävät.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tämän kevään uutuuksia hankerintamalla on Vienan tien (Oulu-Iijoki-Pääjärvi) liittyvä tietojen ja kokemusten vaihtohanke. Livon esimerkki paikallisten palveluiden tuottamisesta kiinnostaa myös Vienan Karjalassa. Hankkeesta on jätetty hankesuunnitelma Pudasjärven kaupungin toimesta. Livo on hankkeessa yhteistyökumppani. Meillä ei ole tässä hankkeessa omarahoitusta, mutta parhaassa tapauksessa pystymme hankkeeseen palkkaamaan Livolle hanketta ja alueen vetovoimaa palvelevan työntekijän.

Suomalais-venäläisessä yhteistyöhankkeessa vahvistetaan etnisyyksien mukautumista ja uudelleen muotoutumista nykypäivän Vienan Karjalassa. Hankkeen tavoitteet ovat:

- tukea ja vahvistaa Vienan tien kulttuurin ja kotiteollisuuden tekijöiden toimintaedellytyksiä, osaamista ja toimeliaisuutta sekä asukkaiden omaehtoisuutta molemmilla puolilla rajaa.

- tuetaan kulttuurin tuottamista ja tuotteistamista, joka pohjautuu paikalliseen vianlaiseen kulttuuriin. Tämä luo mahdollisuuksia toimeentulon parantamiseen ja kulttuurimatkailuun.
- tehdään kulttuuria ja siinä piileviä mahdollisuuksia tunnetuksi molemmilla puolin rajaa. Erityisenä kohteena ovat musiikin, kulttuurin ja käsityöperinteen Vienan Karjalaisen ja suomalaisen ruohonjuuritason toiminnan kehittäminen kurssien avulla.
- koulutuksella tuetaan ja uusinnetaan musiikki-, kulttuuri- ja käsityöperinteen näkymistä eri sukupolvien ja yhteisöjen kokemassa todellisuudessa.
- luodaan toimintaedellytykset Suomen puolella Viena-keskuksen sijoittumiseksi Pudasjärven Pohjantähti Kulttuurikeskukseen.
- täydennetään Pudasjärven kotiseutumuseon (perinne kylä) kokoelmia vianlaisen kulttuurin osiolla.
- Vienan kulttuurikeskuksissa tapahtuvan asukastoiminnan kehittäminen.

Ja kuten arvaattekin, Livon osuus erityisesti tässä viimeisessä pallukassa on toimia esimerkkinä. Innolla siis odotamme, josko rahoittaja suhtautuisi myönteisesti tähän hankkeeseen.

Anni-Inkeri

Vitikkosaaren lintutorni

Pääsiäislauantaina 7.4.2012 oli ilmoitettu talkoot kello 10.00 alkaen. Kokoonnuttaisiin Matalankankaan levikille ja mentäis kokoamaan Vitikkosaaren laitaan lintutornia. Aaron kanssa oltiin tehty valmisteluja edellisellä viikolla. Takkulan kelkalla ajettiin tarvikkeita ja lapioitiin tornin paikalta lumet pois. Runkopylväät vietiin jo pari viikkoa aikaisemmin Koivukankaan Leon ja Riston kelkoilla paikan päälle.

Pääsiäislauantai näyttikin parhaat kasvonsa, sillä aurinko paistoi täydeltä terältä kirkkaana. Aamulla keräilin loppuja tavaroita kotoa ja koululta kävin makkarat, kahvin ym. eväät. Kymmenen tienoilla porukkaa oli kertynyt Matalankankaaseen lähtöä oottelemaan. Riekin Pentti oli vienyt jo halkoja ahkiollisen saaren laavulle ja Risto vienyt lankkukuorman kelkallaan. Lastasimme loput tarvikkeet kyytiin ja istahimme kuorman päälle ja menoksi.

Pirin Risto kelkkoineen talkoilemassa lintutornilla

Kymmenkunta miestä alkoi laittaa pylväitä pystyyn ripeään tahtiin. Allekirjoittanut ei ehtinyt, kun suu au-ki kahtoa ripeätä toimintaa. Puhakan Ossi lähti kahvin keittoon ja makkaran paistoon työporukalle. Kun pylväät oli pystyssä oli kahvin ja makkaran aika. Tauon jälkeen taas vasaran pauke koveni, niinpä kohta lattianiskat olivat paikoillaan ja revat lyötynä. Riston kanssa meillä tuli kiire hakemaan lattialankut Kirsikan-kaasta. Sahasimme ne valmiiksi sopivan mittaisiksi ja toimimme paikalle. Pian ne olikin naulattu kiinni. Nyt puuttui enää portaat ja kaitteet.

Vitikkosaaren lintutorni

Aurinkoinen päivä oli tuonut saaren myös turisteja, enimmäkseen kyläläisiä perheineen, mutta olipa porukkaa Etelä-Suomesta sekä ulkomailta aina Bulgariasta saakka ihmettelemässä meidän touhuja. Suunnittelimme vielä portaat, teimme ne ja hyvät tuli. Koska torni oli näin hyvällä mallilla lähettiin saunan lämmitykseen.

Pääsiäisen jälkeen tein kaiteet ja kuljetin ne mönkijällä saareen paikolleen. Tänä päivänä 17.4. käytiin Pertun Aaron ja Pirin Riston kanssa viemässä Riston kelkalla pitkospuutarvikkeita, joita tarvitaan vielä pitkospuu reitin ja tornin välille. Samalla viimeistelimme tornia. Torni on noin 2,7 m korkea lattiatasolla ja lattia on n. 8 neliötä. Eliikkä suokohde alkaa olla lopullisesti valmis.

KIITOS TAAS HYVÄLLE TALKOOPORUKALLE!

Tätä kirjoitusta raapusteli,

Alpo (myös kuvat)

Kairan Kuitu Verkko-osuuskunta kiihdyttää

Tartu tilaisuuteen ja liity Kairan Kuitu Verkko-osuuskunnan jäseneksi nyt. Osuuskunta on perustettu turvaamaan kyliemme ja koko alueemme elinvoimaisuutta toteuttamalla nopeat laajakaistayhteydet kaikkien saataville. ”Kaikkien saataville” tarkoittaa juuri noiden sanojen mukaista toimintaa. Useinhan operaattorit ja yhteyksien tarjoajat ”kuorivat vain kerman” markkinakakusta ja sivukylät ja harvaan asutut alueet jäävät ilman kunnan palvelua. Oma verkko-osuuskuntamme on juuri meitä varten ja meidän hallinnassamme eikä se karkaa ”pörssiin”.

Nopea laajakaistayhteys tuo meille kotiin palveluita joita emme ole ennen kuvitelleetkaan olevan olemasakaan. Voimme jutella lapsien ystävien, tuttujen, terveydenhoitajien, lääkärin ym. kanssa kasvotusten silmästä silmään aivan kuin he olisivat aivan tässä vieressä. Tunne on aivan toinen kuin pelkällä puhelimella. Eräs isä totesi: ”Aivan kuin poika ei olisi poissa ollutkaan, kun soittelimme kasvokkain lähes päivittäin”. Poika nimittäin oli puoli vuotta Amerikassa.

Kairan Kuitu Verkko-osuuskunta rakentaa laajakaistaverkon Pudasjärvelle kaikille kylille 3 seuraavan vuoden aikana. Rakentaminen aloitetaan välittömästi tulevana kesänä rahoituksen järjestytyä. Nopeat 100 Mb:n liittymät rakennetaan pirttiin saakka toimintakuntoon asennettuna. Kiinteä valokuituverkko on täysin tunteeton sään vaihteluille, lumikuormille ja ukkosille. Yhteys on erittäin nopea, vakaa ja varma eikä pätki tai takkuile.

Osuuskuntaa liitytään täyttämällä hakemuskavake ja maksamalla liittymismaksu 100 euroa. Kuituverkkoon liittyminen on jäsenille maksutonta rakennusvaiheessa kun kaivinkoneet ovat kohdalla. Myöhemmin liittyminen maksaa huomattavasti enemmän koska koneet tuodaan paikanpäälle ”asiasta tehden”. Kun liittymä on toimintakunnossa, lähtee kuukausimaksu 50 eur/kk juoksemaan. Liittymishakemuksia on mm. tämän lehden välissä, Livon koululla, kunnanvirastolla, netissä www.kairankuitu.fi ja useissa muissa paikoissa.

Rakentaminen aloitetaan loppukesällä pohjoiskulmalta linjalla Kouva – Sarakylä – Livo –Kurenala ja Rytinki – Syöte – Iinattijärvi – Kuusamontien varsi – Kurenala. Rakentaminen jatkuu tällä ja koko kunnan alueella kovalla tohinalla.

Tule heti mukaan yhteiseen osuuskuntaamme! Näin osallistut kotiseutumme elinvoiman ja mahdollisuuksien kehittämiseen.

KAIRAN KUITU
Verkko-osuuskunta

Lisätietoja: Jari Jussila 040 - 8266 498, Veikko Hyttinen 0400 - 166 655, Sari Ojala 040 - 725 2362, Arto Tuominen 0400 - 244 195, Aki Niemitalo 040 - 8202 575, Mari Kälkäjä 040 - 5292 317, Timo Hänninen 040 - 685 4027. www.kairankuitu.fi, sähköposti info@kairankuitu.fi

Jari Jussila

Talvipäivä Livon lumoissa

Maaliskuun viimeisenä päivänä vietettiin Livon lumoissa Talvipäivä -tapahtumaa. Päivä oli järjestyksessään ensimmäinen, tosin jatkaen eri nimellä aiemmin olleen tapahtuman perinnettä. Tällaisissa Pudasjärven eri sivukyläiden tapahtumissa on tapana laskeskelaa että miltä muilta eri pitäjän kyläkunnilta oli paikalla vierailijoita. Livolla sen sijaan arvuuteltiin tällä kertaa, että kuinka monta eri kansallisuutta tapahtumassa oli mukana. Livon talvitapahtumaan saapui bussilastillinen Pudasjärvellä majoilevia maahanmuuttajia tutustumaan lukuisten eri järjestöjen yhteistyössä organisoimaan ja rahoittamaan tapahtumaan. Siinä sitä olikin sitten paikallisilla kalpeanaamoilla ihmettelemistä.

Aurinko suosi Talvipäivä -tapahtumaa

Tapahtuma alkoi vähän myöhässä Katja Järvenpään vetämän zumban nuoskuttaessa ihmisille elintärkeän lantion seudun, mutta valikoidusti myös muidenkin paikkojen jäseniä. Kun paikat oli saatu nuoskaksi niin sitten suunnattiin lumilentopallon pariin, jossa alun tekniikkapläjäyksen jälkeen otateltiin paremmuuksista, niin miesten kuin naistenkin sarjoissa. Paremmuudet saatiin ratkottua hyvässä hengessä Livon Pöyhässä sukujuurensa omaavan Uusi-Ilkaisen Elinan koordinoimissa elävistä porukkaa.

Pikaisesti kokoontuneen direktoraatin (vai oliko se politbyro?) päätöksellä päätettiin että vuoden päästä lumilentopallokisa otatellaan siten, että turnauksessa on vain yksi sarja. Kentällä on tuolloin 3 - 4 pelaajaa, jolloin kentällä saa olla korkeintaan kaksi miestä kerrallaan. Yli viiskymppiset miehet saavat tosin kerätä puhtaita miesporukoita. Katsotaan sitten että onko tilausta tuollaiselle turnaukselle.

Kun jokin tapahtuma järjestetään Livolla, niin silloin on lähes päntiönään ollut tapana turvata se että vieraat eivät ole ainakaan nälissään. Niinpä nytkin, kun Tuovilan Pirjon johdolla kylän ehtoiset emännät loihivat tarjolle makoisan hirvenlihasta tehdyn aterian monine lisukkeineen. Näitä ”pirjoja” on vaan liian harvassa yleensäkin, mutta Livolta heitä tuntuu vielä löytyvän ihan mukavasti.

Ennen näkemättömän kovaa ja harvinaista talkootyötä kyläseura Livokkaan hyväksi tekevä Minna Perttu oli hommannut lentopallokisaan palkinnot. Nekin löysivät arvokkaasti omistajansa. Ruokailun ja palkintojen jaon jälkeen talvipäivä jatkui erilaisten pelien ja kisailujen muodossa. Opeteltiinpa myös käten taitoja ja käytiinpä porojakin tarkkailemassa.

Poroja porukalla ihmettelemässä

Eriyisen lähtemättömästi mieleen jäi eräs maahanmuuttajatyttö, joka mestarikokki Terttu Juntin opastuksella teki väävispuilla jotain ryijyä tai mikä se lienee ollutkaan. Hän nousi välillä vastentahtoisesti ylös, kun häntä tultiin hakemaan syömään. Nuori viehättävä tyttö sanoi selvällä suomen kielellä: ”Minä tulen takaisin!!!” Näin ollen Livon maa- ja kotitalousnaisten tulevaisuus lienee turvattu.

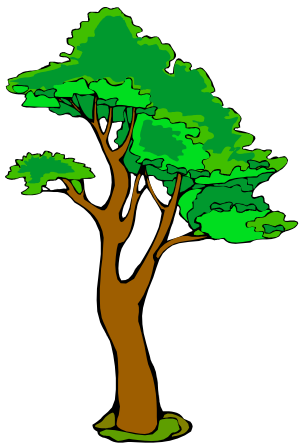
Timo Kokko (myös kuvat)

Luonnollisia muutoksia

Tuo yllä oleva otsikko on lainattu Luontoillan 20 -vuotisjuhlakirjan nimestä ”**Luonnollisia muutoksia**”, Veikko Neuvonen, vuodelta 1995. Siinä ansioitunut Luontoillan juontaja Veikko Neuvonen tarkastelee luonnossa tapahtuvia asioita ja ilmiöitä kuuntelijoiden lähettämien kysymyksiensä kautta, ei niinkään luonnossa tapahtuneiden muutosten näkökulmasta. Kirjaa selaillessani sain ajatuksen listata niitä tapahtuneita muutoksia, joita ympärillämme olevassa luonnossa on tapahtunut minun yli 70 vuoden taakse ulottuvien muistikuvieni valossa tarkasteltuna. Ei niinkään luonnollisia muutoksia, vaan ennemminkin ihmisten luonnossa ja luonnolle enemmän tai vähemmän pysyviä muutoksia.

Muutokset metsissä

Jo kansakouluaikana samoilin veli-Erkin kanssa oravametsällä Aintio-ojan sydänmailla niin pitkiä reissuja, kun päivässä ennätettiin kävellä tai hiihtää. Minulta suunnat saattoivat joskus olla sekaisin, mutta Erkki piti kompassin avulla huolen siitä, että aina illalla kotiin osattiin. Metsät olivat silloin aivan toisen näköisiä ja toisen luonteisia, kuin tämän päivän yhtä ja saman ikäistä puulajia olevat viljellyt metsät. Sekametsät olivat silloin vallitsevia. Oli mäntyjä, kuusia ja myöskin koivuja. Kaikki Aintio-ojan ja Kirsiojan sydänmaan metsät olivat 1700 – 1800 -lukujen aikaisia kaski- ja tervanpolttomaita, ahoja ja varsinkin vanhoihin kaskimaihin hyötyi aina runsaasti koivikkoa. Erityisen runsaasti koivuja oli Polvenkankaassa, Soidinsaareissa, Mursunahossa ja Lamminahossa. Vitikkosaareissa saa vielä jonkinlaisen aavistuksen siitä, miltä metsä näytti minun lapsuudessani. Massiiviset Osaran hakkuut 1950 -luvulla kulotuksineen ja metsänkylvöineen muuttivat sitten metsän luonnetta aivan radikaalisti. Silloin tuntui monesti pahalta nähdä, kun satojen hehtaarien laajuiset hakkuuraiskiot vielä kulottamalla tuhottiin ”lopullisesti”. Onneksi metsänhakkuu ei ole lopullinen tuho. Kun nyt liikkuu samoilla kairoilla, toteaa, että ihmisen iässä metsä ehtii olla monena, tosin ei enää koskaan lapsuuteni aarnimetsänä, mutta metsänä kuitenkin. Ja onhan meillä vielä Vitikkosaari ja kun oikein mieli tekee luontoon, niin ajat autolla Posion Riisitunturin kansallispuistoon. Sieltä löydät vielä kirveen koskemattomaa luontoa, vanhan nollarajan takaa. Suosittelen lämpimästi.

Edellä puhuin vain sekametsistä. Olihan ennen puhtaita männiköitäkin. Joskus 1800 -luvun loppupuolella oli metsäpalo riistäytynyt valloilleen Kapustasuon takana olevissa saarekkeissa, Matopaloissa ja Porosenpalossa ja levinnyt siitä Korentovaaraan, Lomakankaaseen, Palosaareen, Hyöteikköön ja päätynyt viimein Pitkänpalonkankaaseen. Kesä on ollut säiden suhteen vaihteleva, että palo ei ole noussut missään vaiheessa latvapaloksi. Paloalueelle on jäänyt aina jonkun verran mäntyjä eloon siemenpuiksi ja paloalueelle kasvoi vuosisadassa aivan mahtavan hyvät männikkömetsät. Hyvänä esimerkkinä on Korentovaarassa, Ranuan tien molemmin puolin oleva männikkö, tai oli. Hakattuhan se on nykyään sekin. Paikannimistöön tämä metsäpalo jätti runsaasti Palo-alkuisia nimiä. Yhtenä esimerkkinä Pitkänpalonkangas, joka sai nimensä siitä, että perimätiedon mukaan palo jatkui ”koko kesän” ja kun se viimein pysähtyi, sai tämä viimeinen kangas nimekseen Pitkänpalonkangas. Olin 16 -vuotias, kun työnjohtaja

Repola hakkautti Pitkänpalonkangasta ja Hyöteikköä. Kovat kangasmaat hakattiin ja rämeet jätettiin hakkaamatta. Kankaan ja Heiniojan korven välillä olevassa rämeessä oli erinomaisen hyvä hongikko. Hakasin monena päivänä sieltä hyviä, terveitä keloja latohirsiksi Heiniojan niitylle. Isä ajoi ne hevosella ojan varteen. Kesällä 1955 sain Eino Pohjolalta viestin, että hakkuukaskien kulotukset aloitetaan Heinikankaassa. Menin savottaan mukaan ja heti ensimmäisenä kulotettiin juuri Pitkänpalonkangas. Kun seuraavana kesänä Pohjola aloitti metsänkylvötyöt Heinikankaan savotalla, olin taas mukana ja pääsin Siirto-Matin työporukkaan. Pohjola vei meidät Pitkänpalonkankaaseen ja saimme ensimmäiseksi palstaksi Pol-

vensuohon pistävän niemekkeen, johon nyt menee vasen metsätien haara. Toinen palsta oli sitten Hyöteikössä. Kun jahtireissuilla on liikuttu siellä päin, olen kehaisnut, että passaapa siinä katsella omien kätensä töitä.

Jos aika muuttaa luontoa, niin sama vaikutus ajan hampaalla on meihin ihmisiinkin. Nyt, kun muistelee niitä aikoja, niin kaipuu täyttää mielen. Siirto-Matin kuuden miehen työryhmästä on enää meitä kaksi pappaa elossa. Kuolleet ovat Hako-Matti, Lybeckin Erkki, Flygareen Eetu ja Kirsi-Aati. Me Ossin kanssa olemme jäljellä.

Muutokset suoluonnossa

Lapsuus- ja nuoruusvuosieni suomalaisessa, verrattuna tämän hetken tilanteeseen on vielä paljon samaa, mutta myös pysyviäkin muutoksia on tapahtunut. Silloin 1950 -luvulla muotiin tulleet metsäojitukset muuttivat aivan liian paljon hyviä hillakorpia tuottamattomiksi. On tietysti myönnettävä, että tietynkaltaisilla maastoilla ojituksella on kiistaton merkitys metsänkasvulle, mutta paljon silloin ojitettiin sellaisiakin soita, etteivät ne tuo lisääntyneenä metsänkasvuna sataan vuoteen mitään merkittävää hyötyä. Metsäojitus ei lopettanut hillankasvua kertaheitolla, vaan joinakin vuosina hilla saatiin vain ojituskorvelta. Kun metsäojat sitten pohjataan, siis kaivetaan uudelleen ja ojitusalueella tehdään harvennushakkuu, loppuu hillan kasvu kokonaan lopullisesti. Aika kultaa muistot, sanotaan, ja hilla-asiaassa kai on niin, että lapsuudesta mieleen ovat jääneet vain ne hyvät hillakesät. Tai on niitä huonojakin hillavuosia jäänyt mieleeni. Olin vähän toisella kymmenellä, kun Aate-setä puhui aamiaispöydässä, että hän on katsellut koko sydänmaan hillasuot, eikä tänä kesänä ole hilloja missään muualla, kuin Juutissuolla. Jos Erkki haluaa, saa lähteä mukaan. Niilolle matka taitaa olla liian pitkä. Tietysti minä olin heti terhakkana pyrkimässä mukaan ja pääsinhän minä. Mentiin Isonkankaan kautta Heinikankaaseen ja Länsihaaran yläpuolelta Hyöteikköön ja Pitkänpalon kangasta Juutissuolle. Hilloja oli kyllä kovasti, mutta olivat vielä suurin osa raakoja. Tavattiin kaksi Konttiharjun miestä ja he kyselivät, että ketä ja mistä nämä oudot marjastajat ovat. Ihmettelivät kovasti, ettäkö Livolta asti tänne hillaan. Saatiin muutama viisikiloinen mieheen ja niin paluumatkalle. Kova reissuhan se oli minun ikäiselleni. Nykyään ei Juutissuokaan ole enää saavuttamattomissa, kun metsäautotiet pirstovat erämaat pieniksi. Juutissuonkin reunoille pääsee autolla moneltakin suunnalta.

Livolle on säästynyt monta suota luonnontilaisina, yksi parhaista Vastasuo, samoin Soininsuo, joka on Naturalainsäännöksillä suojattu. Vastasuon uhkana on ollut turvetuotanto, mutta suon luontoarvot puoltavat sen säilyttämistä luonnontilaisena.

Livolle on säästynyt monta suota luonnontilaisina, yksi parhaista Vastasuo, samoin Soininsuo, joka on Naturalainsäännöksillä suojattu. Vastasuon uhkana on ollut turvetuotanto, mutta suon luontoarvot puoltavat sen säilyttämistä luonnontilaisena.

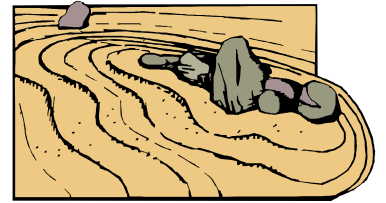
Muutokset vesistöissä

Livojoki on ollut kautta aikojen kirkasvetisen joen maineessa. Tunnettu tosiasia on, että joen latvavesillä vesi on todella kirkasta. Mäntyjokisuun alapuolella jokainen sivuhaara tuo oman vivahteensa veden väriin, mutta kyllä vieläkin voi sanoa, että veden laatu on aivan erinomainen. Väittäisin silti, että puhtaampia olivat silloin lapsuusaikojen uimarantojen hiekkapohjat, kuin nykyisin. Kosket olivat silloin perkaamattomia, vaikka eivät aivan luonnontilaisia. Olihan uittoyhdistys poistanut koskista pahimpia kiviä räjäyttämällä ja Illikaisenkoskeen oli Livon Mylly-yhtymä rakentanut myllypadon ja vesimyllyn ja sahan.

Myllyn tuhosi tulipalo talvisodan aattona ja uittoyhdistys toi katerpillarit ja perkasi kosket täysin kivettömiksi. Taisi olla vuosi 1959 tai 1960. Tuoreessa muistissa on aika ennen koskien perkausta. Kosket olivat silloin kosken näköisiä, oli kiviä ja kivenkosteita, syvänteitä ja taas pieniä könkäitä. Aivan erityisesti on jäänyt mieleen Korpikoski. Kokossa oli jokakesäinen halkosouvi, kun Korpikosken alla olevasta lanskista uitettiin talven koivuhalot halkolautoissa (pyräissä) myötävirtaan kotirantaan. Siinä halkoja jokeen nakatessa usein samalla seurattiin, kuinka taitavasti Nurmi-Hermannin käsitteli venettään onkiessaan harria koskesta. Hyvin selvät muistikuvat jäivät myöskin Hanhikoskesta ja Petjäkoskesta. Aivan upeita kalamiehen ”Eldoradoja” molemmat.

Koskien perkauksen jälkeen alkoi Livojoen historiassa aivan uusi luku. Metsäojitus yleistyi kiihtyvällä vauhdilla 1960- ja 1970 -luvulla. Ympäristölainsäädäntö ei ollut ajan tasalla. Metsäojat kaivettiin laskemaan suoraan luonnonpuroihin, ilman mitään valutuskenttiä tai laskeutumislaitteita. Purot täyttyivät hiekalla ja hiekka valui virran mukana jokeen. Hiekkaa valui aivan uskomattomia määriä ja suvannot mataloituivat niin, että kesällä vähän veden aikana monista kohdista voi mennä kahlaamalla yli joen. Veden laatu heikkeni tietysti aivan huomattavasti. Kevättulvan jälkeen ja erikoisesti sateisina aikoina kesätulvalla jokivesi oli kuin maitokahvia. 1990 -luvulla lopetettiin uusien metsäojitusten valtion tuet ja metsänparannuslainat ja ympäristölaki velvoitti vanhojen ojitusten uudelleenojitukseen laitettavaksi ”ankka-lammikot” ja valutuskentät. Tästä alkoi vesistön tilan parantuminen ja nyt ollaan tilanteessa, jossa ympäristöviranomaiset luokittelevat Livojoen veden laadun erinomaisen hyväksi. Jokeen laskevilla puroilla tilanne ei vielä ole aivan yhtä hyvä. Esimerkiksi Juominginojalla puron mataloituminen näkyy vielä selvästi. Pirkko-Liisa Luhdan työryhmä on kunnostanut Kaahlo-ojan, mutta en ole vielä tarkemmin perehtynyt työn tuloksiin.

Vielä muutama sana jokiluonnon maisemamassa tapahtuneista muutoksista. Kun muutamista vanhoista valokuvista katsotaan jokinäkymää sotien jälkeiseltä ajalta, niin eipä ihan helposti paikkaa tunnista. Niin paljon ovat maisemat muuttuneet. Ennen olivat jokirannat puuttomia ja pensaattomia. Elettiin luontaistaloutta. Pellot tarvittiin jyväviljan kasvatukseen ja lisärehua karjalle niitettiin luonnonniityiltä. Kaikki jokirannat niitettiin. Nyt lähes kaikki rannat kasvavat puuta ja pensaita. Tietysti joku tykkää, että nykyinen, pehköttynyt jokirantamaisema on luontaisempi, mutta kyllä asutun kylämaiseman kuuluisi olla avaran ja asutun näköinen, perinnemaisema. Perinnemaisema-ajatuksen kanssa ristiriidassa on nykyisen metsälain määräys, että purojen rannoille on jätettävä suojavyöhyke ojanvarsimetsien hakkuiden yhteydessä. Lähinä nyt ajattelen Aintio-ojan niittypalstaa, jossa majavaperhe on ryhtynyt hoitamaan maisemaa metsälain pykälästä piittaamatta, mutta eipä hätää, olen tehnyt metsälain mukaisen suojelusopimuksen ja nostanut jo korvaukset. Saavat siellä majavat asustaa.

Niilo

Hierontaa tarjolla

Livolla sukujuuret omaava Jenni Uusi-Illikainen tulee hieromaan Livon koululle, mikäli kiinnostuneita löytyy tarpeeksi. Alustavat hierontapäivämäärät Livolla kesällä 2012 ovat seuraavat: **ke 30.5., ti 26.6, ti 24.7 ja la 18.8.** Jenni hieroo jokaisena päivänä klo 12 – 20.

Jennin hierontahinnasto:

30 min	20 €
45 min	30 €
60 min	38 €
90 min	52 €
120 min	70 €

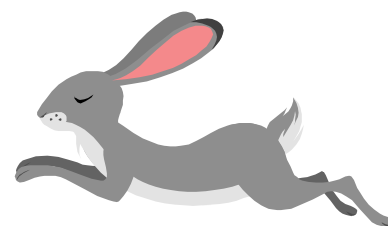
Intialainen päähieronta (45 min) 30 €

Aikoja voi varata Livon koululta, puh 050 – 5520 280.

Metsästysseuran kuulumisia

Livon metsästysseuran asiat rullaa omalla painollaan, jäsenmäärät ovat pysyneet ennallaan noin vähän alle sata henkilöä. Uusina on tullut muutamia nuoria, joka on hyvä asia seuran kannalta. Riistakannat ovat tällä hetkellä hyvät, varsinkin pienriistaa näyttäisi olevan oikeinkin hyvin. Tee-riä pyrähtelee usean kymmenen parvia eripuolilla metsästysalueita, joten talvehtiminen näyttää onnistuneen erittäin hyvin. Myös metsoja näkee tuolla kairassa hiihdellessä ja riekkokanta näyttää elpyneen kohtalaiseksi.

Jäniksiä on kohta liikaakin, koska se on altis rutolle liikaa tihentyessään. Elikkä ensi syksynä kova harvennus jäniksen osalta. Hirvitiheys on nyt sillä tasolla, jonne se on sidosryhmien (poliisi, metsähallitus, tielaitos ja maanomistajataho) edustajat halunneet eli noin 2,5 hirveä/1000 ha. Lupamääriinhän se vaikuttaa vähennystä n. 25 prosenttia. Livon kohdalla se meinaa sitä, että lupamäärät tippuvat n. 11 lupaan elikkä 7 - 8 aikaista ja 6 - 7 vasaa. Siinäkin on kyllä tarpeeksi näin harvan hirvikannan huomioon ottaen. Tärkeintähän hirvihommissa onkin se sosiaalinen puoli, nuotilla on mukava valehella ja kahtoa syrjäsilimällä, että uskokohan kukaan.

Petojen osalta näyttää kettukanta olevan liian suuri, joten pyyntiä olisi tehostettava. Muutama kettu on liikkunut ihan pihapiirissä, toinen niistä törmäsi kivääriin luotiin, mutta toinen karkasi toistaiseksi. Kettuahan saa metsästää ympäri vuoden, paitsi naarasta, jolla on pentuja ei saa tappaa 1.5. - 31.7. välisenä aikana. Sama koskee myös minkkiä.

Kesäkokoushan on tuossa elokuun alkupuolella, joten jos teillä on kokoukseen tuotavia asioita ilmoitelkaa niistä johtokunnan jäsenille suullisesti tai kirjallisesti: puheenjohtaja JUSSI PERTTU tai sihteeri MARKKU PERTTU.

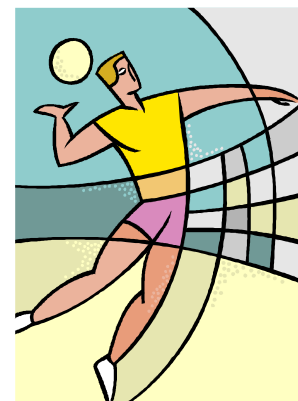
Oikein hyvää kevättä ja sääskirikasta kesää kaikille toivottaa,

Alpo Kirsikankaasta

Lentopallon kyläsarja

- Livon koululla la 21.7.2012 pelit alkavat klo 9.01
- Miehet ja naiset (ei pelaajarajoituksia)
- Lohikeitot sun muut eväät
- Uimaranta, sauna, erilaisia kisailuja, jne
- Kisatanssit
- Paikalle toivotaan runsaasti joukkueita, kuten myös yleisöä!!!
- **tervetuloa** kaikki tähän lämminhenkiseen kaikenkansan tapahtumaan, myös ulkopaikkakuntalaiset!!!
- Joukkueita otetaan mukaan tietty määrä, oman pitäjän porukat etusijalla
- Paikalla myös tähtipelaajia
- Ilm. 14.7. mennessä; Kokko Timppa Puh .040 - 570 1950

Järj. Pudasjärven kaupunki, Livon maa- ja kotitalousnaiset, Livokas Ry ja PuU/Lp-jaosto

Työharjoittelussa Livon koululla

Ulla Pohjola

Hei lukijat! Šainpa mielenkiintoisen tehtävän kirjoittaa itsestäni Livon Šanomiin ja pitkään piti miettiä, että mitähän sitä kertoisi. Olen Ulla Pohjola ja työharjoittelijana Livokkaalla 6.2 - 10.3.2012 välisenä aikana. Šaatan piipahtaa Livokkaalla muutenkin kuin työn merkeissä, asun nimittäin Yli-Livolla ja kesällä Varsinkin kirppiksen tarjonta ja jäätelö houkuttavat. Ja tänä tulevana kesänä myös harjoitteluajanani saamani uudet ystävät ja tuttavat kuulumisineen.

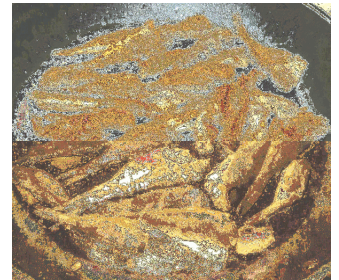
Olen 23-vuotias ja kotoisin Metsälästä, eli ihan paljasjalkainen Pudasjärveläinen. Olen asunut myös muualla Pudasjärvellä, tosin nyt kotiutunut tälle tienoolle. Ja viihdyn! Aikaisemmin olen ollut eläintenhoitajana, mikä olikin aika lailla unelmahomma tällaiselle eläinrakkaalle ihmiselle, ja nyt opiskelen ammattikoulussa matkailulinjalla toista vuotta ja lisäksi lukion opintoja. Minun elämässäni lemmikit ovat elämäntapa, omistan koiran ja kissan. Aikaisemminkin on ollut koiria (ja kissojakin), takana on vuosien innostus Suomenpystykorviin, kenneily on tullut aika tutuksi, ja näkisin-kin itseni sitten aikanaan asumassa maaseudulla kera karvaisten kamujen joita voisi olla yhtä jos toista sorttia. Koiran ja kissan hoidon lisäksi muita harrastuksiani ovat lukeminen ja satunnaisesti piirtäminen ja maalaaminen, kalastus on myös lähellä sydäntä yhtä lailla kuin siihen liittyvä luonnon kauneus. Kyllä se on kaunis hetki kun pienen tovin verran sadepilvien ja jyrähtelyn keskellä pilkahtaa aurinko ja viimeinen pais- tinpannun täyteahven nappaa kiinni. Lisäksi pidän toimintaelokuvista ja mönkijällä ajelemisesta.

Ulla Pohjola

Pääsiäisloma mummilassa

Talvi se on kyllä kivaa loma-aikaa ainaskin, kun aurinko paistaa ja voi olla ulkona. Olimme lomalla pääsiäisenä Livolla ja laskimme mäkeä, ajelimme pyörällä ja teimme kaikkea mikä meistä lapsista on kivaa. Mutta yksi päivä oli kaikkein kivoin... Pääsimme Pintamolle retkipäivää viettämään. Meille se oli tosi unelmapäivä, emme oikein vielä tienneet mennessämme, että pääsemme pilkille. Reeta-mummin mökki on kauniilla paikalla järven rannalla ja siitä on vain pikku matka jäälle ja kaloja narraamaan. Ei aikaakaan, kun jo nykäisi ja ahven oli tarttunut koukkuun... Voi että oli kiva. Oli mulla kalamiehiä kaverina Sami, Isi, Tarja ja Urpo. Milana ei niin innostunut kuin minä, makaili vain kelkan reessä, jossa oli porontalja. Mutta kaloja tuli ja kaikki laitoin pussiin ja mummilaan mukaan.

A la Carte – Minja

Sisarukset Milana ja Minja

Mummi ei kyllä uskonut, että minä aion perkata kaikki kalat ja ne piti vielä paistaa... Tuntihan niissä meni, mutta aikaa oli ja nautin itse eniten koko hommasta. Sitten vain kaloihin suolaa ja voita paistinpannulle sekä kalat paistumaan. Kyllä oli makeita, kun syödä rouskuttelin niitä ja kaikillahan niitä piti maistaa. Haaveilin jo uudesta kalareissusta ja pitäshän se tuo pikkusisko saada vielä innostumaan kalastuksesta. Sanottakoon vielä, että osaa se tuo mummi-kin pilkkiä, muttei se kalaa saanut... Jospas ensi kerralla.

Kaikille mukavia kevätpäiviä ja nautinnollisia kalareissuja!

Minja, Milana ja Mummi (myös kuvat)

Kalamatkalle –hankkeessa autetaan matkailijaa löytämään Livojoen koskikalastuspaikkoja

Livojoen kalastuskohteet on todettu olevan sen verran houkuttelevia matkailijoiden kannalta katsottuna, että Kalamatkalle -hankkeeseen on valittu kaksi kohdetta Livon yhteisen alueen osakaskunnan vesiltä. Valitut kohteet ovat oivia koskikalastuskohteita. Toinen kohteista on Livon koulun kohdalla sijaitseva Illikaisen koski ja toinen kohde on Vääräkoski, joka sijaitsee noin 10 kilometriä alaspäin Illikaisen koskesta. Kummassakin kohteessa on olemassa kalastajia ja muita retkeilijöitä varten nuotiopaikka (Livon koululla myös laavu), jossa voi nauttia luonnon rauhasta vaikkapa saaliskaloja loimuttaen.

Livon kylätalolla pidetyissä tilaisuuksissa on kahteen otteeseen käsitelty Kalamatkalle -hanketta. Ensimmäisellä kerralla hanketta esiteltiin yleisellä tasolla kyläkuhina-tapahtumassa. Toisella kertaa kokoonnuttiin työpajan merkeissä osakaskunnan ja kyläseuran kanssa, jossa yhteistyössä päätettiin valita edellä mainitut kohteet hankkeeseen mukaan.

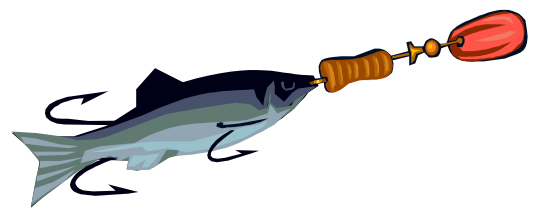
Tämä Livojokea koskeva hanke on osa Pudasjärven kaupungin käynnistämää noin vuoden mittaista kehityshanketta, jossa tavoitteena on kalastus-/osakaskuntien ja alueen yrittäjien välisen yhteistyön tuloksena tuottaa selkeitä kalastukseen liittyviä tuotekokonaisuuksia alueen matkailijoille. Kalamatkalle -hankkeen ulkopuolinen rahoitus tulee Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kautta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Livojoen alueella tuotekokonaisuuteen kuuluu kalastuslupien myynti, opaskartat kalastuspaikoista tarvittavine taustatietoineen ja majoitusmahdollisuuden tarjoaminen esimerkiksi telta- ja asuntovaunumatkailijalle. Jatkossa lienee myös mahdollista majoittua Livon koululle. Kalastusta voivat harrastaa iltojen iloksi niin satunnaiset ohikulkijat, jotka yöpyvät alueella kuin varta vasten Livojoelle kalastamaan tai vesiretkiä harrastamaan tulevat matkailijatkin. Livojoen kohteista tullaan tekemään tuotekuvaukset Internetiin osoitteeseen: www.iijoki.fi.

Myös alueen omat kalastajat hyötyvät kerätyistä tietopaketeista mm. siten, että he voivat tulostaa netistä itselleen päivitetty kartat hankkeeseen valituista kalastuskohteista. Matkailijoille halutaan tarjota unohtumattomia luontoelämyksiä ja toisaalta kyläläiset toivovat matkailijoiden käyttävän Livon alueen palveluita, jotta toimintaa ja alueen palveluita voitaisiin jatkossakin ylläpitää ja kehittää eteenpäin.

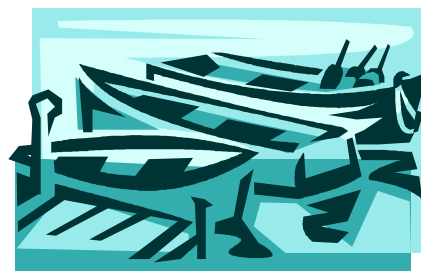
Lisätietoja: Projektipäällikkö Mirja Savolainen, 050 – 408 4718.

Mirja Savolainen

Kalastuskunnan kuulumisia

Vuosi on taas vaihtunut. Kun edellisen kerran kerroin kalastuskunnan kuulumisista, oltiin joulukuulla 2011 ja nyt ollaan huhtikuulla 2012. On kevätkokousten aikaa ja ollaan suunnittelemassa kalastuskunnan tämän alkaneen vuoden toimintaa. Jotakin on jo ennättänyt tapahtuakin tälle kevättalvelle. ”Kalamatkal-le”- hankkeen projektipäällikkö lähetti postia ja maaliskuun alkupäivinä oli kaupungintalolla palaveri, hankkeen vetäjä Mirja Savolainen esitteli tätä kalastuspaikkakohteiden yhteismarkkinointihanketta. Yhteismarkkinointi tarkoittaa sitä, että mukaan lähtevien kalastuskuntien vesialueelta valitaan kalastajien helposti saavutettavissa olevat kalastuskohteet ja merkitään ne kartalle. Hankkeen vetäjä tekee kalastuskuntaakohtaiset kalapaikkaesitteet, samoin oman nettisivuston, josta saa tiedot lupien hinnoista, lupien myyjistä, kalastuspaikoista ja oheispalveluista, joita kyläseura voi tarjota kalaturisteille. Sivustoja voi kesän aikana täydentää kalavesiltä otetuilla kuvilla ja muutenkin päivittää itse tarpeen vaatiessa sivuston tietoja.

Valokuitulaajakaistapalaverin yhteydessä koululla Mirja Savolainen kertoi hankkeesta ja vielä samalla viikolla pitämässä yhteisen infotilaisuuden Livokkaan ja osakaskunnan toimijoille. Saman viikon maanantai-iltana kalastuskunnan hoitokunta kokousti koululla ja valmisteli vuosikokousasioita ja otti myös kantaa Kalamatkal-le -hankkeeseen. Mukaan päätettiin lähteä. Keskusteltiin myöskin kosken yläpuolisen ”venesataman” tarpeellisuudesta. Kun maanomistajan kanssa on lupasiat sovittu, veneiden rantautumispaikka laitetaan Etilän rantaan.

Varsinaisella kalastuspuolella ei mitään isompia muutoksia sitten olekaan edellisiin vuosiin nähden. Kalastuslupien hinnat pysyvät edellisten vuosien mukaisina, samoin lupien myyjät. Myöskin pyyntirajoitukset pysyvät viime vuoden mukaisina. Verkkopyynti sallitaan juhannukseen asti, ei kuitenkaan koskien ja nivojen kosteissa. Jos käy, kuten viime kesänä, ettei vaelluslohia siirretty Livojokeen ollenkaan, voidaan verkkopyyntiä jatkaa vielä syyssesongin aikanakin. Harrin (harjuksen) alamitta on kalastusalueen päätöksellä pysyvästi muutettu, kalastuslaista poiketen 35 senttiin.

Kalastuslakiuudistuksen osalta epäselvä tilanne edelleen vain jatkuu. Nyt on täysin varmaa, että kalastuksen valvonnan osalta jo viime vuonna käyttöön otettu uudistus, että vain valantehneet Kalastusalueen nimemät vartijat voivat valvoa viehekalastusta. Nyt lehdistä saadun tiedon mukaan tulisi huhtikuun alusta voimaan kalastusasetus, jossa määrätään verkkojen ja katiskoiden merkitsemisestä. Jokaisessa verkossa pitäisi olla omistajan nimi ja yhteystiedot. Hyvin todennäköiseltä kuulostaa myskin se kalastuslainkohdan muutos, että läänikohtainen viehelupa poistuu ja tilalle tulee Valtakunnallinen viehekortti, joka oikeuttaa virvelikalastajan menemään kalalle ilman vesialueen omistajan lupaa missä päin Suomea vaan. Tämä muutos ei tule voimaan ainakaan tänä vuonna. Vaikka sanotaankin, että sinun tulee olla kuuliainen esivalalle, niin en voi muuta sanoa, kuin että haiskahtaa jo sosialisoinnille. Voisimme verrata asiaa vaikkapa metsästykseen. Jos jokaisella metsästyskortin lunastaneella olisi oikeus mennä metsälle kenen maalle ja metsiin tahansa, niin ei hyvälle tuntuisi. Olkoonkin, että vaikka kysymyksessä on jakamaton yhteinen vesialue, niin ei se suinkaan ole kaikkien yhteinen, vaan jakokunnan osakkaiden jakamaton yhteinen kalavesi, johon kullakin jakokunnan osakkaalla on jakoluettelon mukainen omistusosuus. Jäädään kuulolle. Nähdäänpäähän, mitä perästä kuuluu.

Hyvää kevättä ja kireitä siimoja kesän kalaretkille!

Hoitokunnan puheenjohtaja

Livon yhteisen alueen osakaskunnan (Livon kalastuskunnan) kalastuslupien hinnat vuodelle 2012

Verkkopyynti on sallittua putaissa ja lahtiperukoissa ja myöskin varsinaisessa jokiuomassa, ei kuitenkaan koskien ja nivojen välittömässä läheisyydessä, kesäkuun loppuun asti. Kuitenkin niin, että jos merilohien istutukset alkavat ennen tätä määräaikaa, myös verkkopyynti on lopetettava silloin. Harjuksen alamitta on koko Iijoen vesistön kalastusalueen vesissä **35 cm**. Muuten pyynnissä noudatetaan kalastuslain määräyksiä. Ei saaliskiintiöitä.

Kalastuslupien hinnat osakkaille ja kylässä vakituisesti asuville asukkaille:

Verkkolupa, osakas	5 merkkiä	a.	1,00 euro/kpl
Katiskalupa, ”	ei rajoitusta		1,00 ” ”
Haukikoukut, ”	10 koukkuu		0,20 ” ”
Uistinlupa, ”			5,00 ” koko kausi

Kalastuslupien hinnat osakaskunnan vesialueen rannalla oleville mökkiläisille:

Verkkolupa, huvila-asukas	2 merkkiä	a.	1,50 euro/kpl
Katiskalupa, ”	ei rajoitusta määrään		1,50 ” ”
Haukikoukut, ”	5 koukkuu		0,40 ” ”
Uistinlupa, ”			10,00 ” koko kausi

Osakaskuntaan kuulumattomille ulkopuolisille myytävät uistinluvut:

Uistinlupa, ulkopuolisille	10,00 euroa	1 vuorokausi
” ”	15,00 ”	2 vuorokautta
” ”	20,00 ”	1 kuukausi
” ”	30,00 ”	koko kausi

Kalastuslupien myynti:

Livokkaan kioski (Livon koulu)	Kirsiojantie 31	puh. 050 - 5520 280
Niilo Kokko	Kirsiojantie 214	puh. 040 - 7205 043
Esko Riihiaho	Livontie 156	puh. 0400 - 246 767
Yrjö Niskala	Sarakyläntie 2807	puh. 040 - 5528 437

Livon yhteisen alueen osakaskunta / Livon kalastuskunta

Patikoimassa Kaistasuolla

Jarkko Tarujärvi

Päätettiin Pohjolan Ullan kanssa yksi kaunis maaliskuinen perjantaipäivä lähteä patikoimaan Kaistasuolle. Ilma oli sopivan lämpöinen ja aurinkokin paistoi vielä, kun pakkasimme rinkat täyteen makkaraa ja muuta tarpeellista.

Lähtöpisteenä oli Korvala noin kello neljän tienoilla, Ulla otti koiransa mukaan, joka juoksi iloisena pitkin metsää alkutaipaleella. Matkaa oli tiedossa kuulemma suunnilleen pari - kolme kilometriä. Hanki kantoi alkutaipaleella jonkin verran, valmis moottorikelkan reitti kun oli, mutta aurinko oli hieman pehmentänyt sitä suolla, kun alkoi kengät upottamaan vähintään kymmenen senttiä joka askeleella (ja välillä polvia myöten) samalla, kun Ulla juoksi vain menemään kevyempänä. Tuli kerran jos parikin kymmentä kertaa toivottua, että olisi vähän kevyempi, mutta matka jatkui, ei sen annettu hidastaa...

Jossain vaiheessa tuli pilvistä, mutta aurinko alkoi paistaa pilvien raosta lähempänä iltaa kohti. Oikein teki komean maiseman aukealla suolla, harmitti siinä vaiheessa vain se, että jäi kamera matkassa. Onneksi kännykkäkameralla pystyi ottamaan jonkinlaisia kuvia.

Välillä tuli vastaan metsäkanalintujen jälkiä, nähtiin jopa ilveksen jäljet kerran. Jossain välissä Ullalle tuli puhelu, hoksasin siinä välissä kattoa kuinka pitkään oli patikoitu. Tunti ja 40 minuuttia oli takana, kävi jo siinä mielessä että miten se noin kauan jo mennyt ja ollaankohan sitä kohta perillä?

No, pian sen jälkeen saavuttiinkin nuotiopaikalle oikein komean auringonlaskun saattamana. Otin pari kuvaa ja sitten ruvettiin Ullan kanssa virittämään nuotiota pystyyn, että päästään makkaraa paistamaan. Piti vähän aikaa siinä muistella tosin miten se nuotio pistettiin palamaan tuohilla, olikin jo vähän aikaa edellisestä...

Makkaraa päästiin paistamaan, kun ilma alkoi jo vähän viiletä ja metsä hämärtään. Pistin tikun nokkaan serkkupojan tuomaa sataprosenttista hirvenlihamakkaraa, jotain samantapaista Ullallakin oli matkassa. Makkara oli pian valmis syötäväksi, mutta kun kumarruin ottamaan talouspaperia repusta kävi vahinko. Tunsin vain nykäisyn tikussa, kun Ullan koira kaappasi valmiin makkaran ja juoksi hyvän matkan päähän syömään sitä. Vielä kehtasi tulla sitten kerjäämään lisää. Onneksi sentään sai loput makkarat syötä itse.

Ulla makkaranpaistossa. Taustalla varasteleva koirulainen...

Kaunis auringonlasku Kaistasuolla

Vähän aikaa siinä vielä nautittiin nuotiosta ennen kuin alkoi jo pikkuisen viiletä sen verran, että piti lähteä patikoimaan takaisin päin. Siinä vaiheessa oli jo melkein pimeää ja huomasin, että taskulampun mokoma oli tippunut matkalle jonnekin. No, ei muuta kuin patikoimaan ja toivomaan, että ei kovin pimeä tule.

Takaisin tulo sujuikin sitten vähän nopeammin, kun alkoi hanki kantaa pakkasen myötä vähän paremmin. Mutta oli se komea tähtitaivas! Harmi vain, että valo ei enää riittänyt kännykkäkameraan, joten kuvia ei pahemmin siinä vaiheessa enää saanut otettua. Vielä kun olisi kuu näkynyt niin olisi ollut hyvä.

Jossain välissä takaisin tullessa alkoikin sitten tuntua jo pikkaisen pohkeissa väsymys, joten piri pari kertaa pysähtyä minuutiksi taukoa pitämään. Silti päästiin puolessatoista tunnissa suunnilleen takaisin, kello tais alkaa olla siinä vaiheessa jo yli kahdeksaa. Jonkin aikaa siinä levähdin Ulla luona ennen kuin ajoin takaisin kotiin autolla, alkoi jo siinä vaiheessa väsymyskin painaa jonkin verran.

Seuraavan päivänä olikin sitten vähän olkapäät ja pohkeet hellänä – mutta silti mahtava reissu. Pitää tehdä uudestaan heti, kun tulee sopiva tilaisuus.

Jarkko Tarujärvi

Käsityökurssi Pääjärvellä

Erilaisia sukanvarsimalleja

Pohjois-Viena -seuralla ja Pääjärven Kyläyhdistyksellä Vienan Karjalassa, on paljon yhteistyötä rajan molemmin puolin. Anna Ulasova, Pääjärven kyläyhdistyksen puheenjohtaja, oli kutsunut meidät pitämään käsityökurssseja. Saimme runsaasti kudontatarvikkeita lahjaksi tämän puolen ihmisiltä, joten meidän oli helppo siinä mielessä lähteä Pääjärvelle.

Kun viisumi-asiat olivat kunnossa, lähdimme 8.3.2012 ajelemaan kohti Pääjärveä Kuusamon kautta. Kuusamosta Pääjärvelle on n. 114 km. Tavallisesti tie on huono, mutta onneksemme tiet olivat juuri lanattuina, joten Karjalan teiksi tie oli hyvä.

Kulttuuritalolla meitä oli odottamassa toistakymmentä innokasta kurssilaista! Naisia kaikki! Tarkoitus oli opetella vanhoja kirjokintaitten malleja, jotka olivat meidänkin isoäitien kutomien mallien mukaisia. Kurssilaiset halusivat opetella erilaisia aloitus ja kavennusmalleja sekä heille uusia kirjontakuvioita. Vä-

rillisiä lankoja ja kunnollisia sukkapuikkoja venäjällä saa kaupasta vielä huonosti ja ovat kalliita! Kulttuuritalolla ovat myös kolmet kangaspuut, tuotu Kuusamosta. Ovat ahkerassa käytössä, kauniita mattoja kudotaan. Tällä kurssilla opettelimme poppanaloimen laittoa puihin ja kutomista.

Viimeisenä kurssipäivänä nopeimmat tikuttajat olivat saaneet jo valmiiksi kirjokintaat ja -sukat. Käsityökurssin lopuksi olivat juhlat kulttuuritalolla. Juhlissa esiintyivät Pääjärven musikantit sekä Sohjangosken tytöt, jotka viihdyttivät meitä lauluillaan.

Viisi päivää meni nopeaan hauskassa seurassa, asuimme perheissä! ”Kortteerit” olivat mukavia! Paikallisella koululla kävimme ruokailemassa, ruoka oli maistavaa ja sitä oli riittävästi. Oli alkukeitto, pääruoka, jälkiruoka, zai ja piirakka. Hyvin jaksomme elellä. Mukava reissu! Matkakaan ei nyt rasittanut.

Pääjärven iloiset käsityökurssilaiset hienoine töineen

Terveisin mukana ollut,

Maikki (myös kuvat)

Huom! Pääjärvellä vuokrattavana edulliseen hintaan mökkejä. kalastusmahdollisuudella. Mökit sijaitsevat enimmäkseen Pääjärven saarissa. Veneen voi vuokrata.

Kovala - asevelitalo Livolla

Kovala

Vuonna 1940 perustetulla Suomen Aseveljien Liitolla oli merkittävä rooli siinä, että sotarintamalla kaatuneiden perheet saivat tarvittaessa ns. asevelitalon kodikseen. Ainakin osa heistä.

Asevelitaloja rakensivat sotilaat aivan rintaman tuntumassa olevilla ”talotehtailla” silloin, kun sodankäynti oli sees-teisempää, eli kun käytiin niin sanottua asemasotaa. Hirsistä salvettujen talojen hirret numeroitiin ja siirrettiin sitten eri puolille Suomenmaata. Rakennettiin jopa kokonaisia asevelikyliäkin. Yksi sellainen nousi Tampereen Nekalaan vuosien 1941 - 1943 aikana. Edes jatkosota ei

tuota talkooponnistusta keskeyttänyt. Yksi itärajan pinnassa veistetyistä asevelitaloista matkasi Pudasjärven Livolle sotalleskeksi jääneen Hilja Kemppaisen ja neljän lapsensa asuttavaksi. Talo sai nimekseen Kovala. Mistä tuo nimi lieneekään tullut, ja kuka sen on antanut? Ilmeisesti pari muutakin asevelitaloa matkasi Pudasjärvelle.

Hilja Kemppainen jäi leskeksi ja neljän lapsensa yksinhuoltajaäidiksi 14.8.1941, kun miehensä Kalle Kemppainen kuoli Kiestingin taisteluissa. Kiestingissä menetti henkensä iso joukko pudasjärveläisiä ja taivalkoskelaisia. Muiden muassa Kalle Päätalo kertoo eräässä romanissaan seikkaperäisesti tapahtumista noissa maisemissa. Hänhän itse haavoittui pahasti noissa melskeissä. Kritiikkiä tuolloista armeijajohtoa kohtaan kuulee tänäkin päivänä tuon ajan tapahtumista noissa maisemissa ja isoista miesmenetyksistä siellä. Kovalasta itselleen aikoinaan Hillevi-vaimonsa hakenut Yrjö Laakkonen muistelee, että Kovalan hirret on veistetty ja salvettu Uhtuan korvessa. Yrjö on nykyisin yksi Kovalan omistajista. Hän muistelee, että sotatantereelle menehtynyt Kalle Kemppainen oli asustellut Taivalkosken Metsäkylässä.

Kovalan tila erotettiin kunnan haltuun ajautuneen Uusi-Illikaisen tilan maista. Metsäpalsta lohkaistiin valtion petäjiköstä Pitämämaasta, jossa oli mahtipetäjikköä. Livon historioitsija Niilo Kokko kertoo, että kunnan haltuun ajautuneessa Uusi-Illikaisen rakennuksissa toimi aikoinaan Pudasjärven Osuuskaupan myymälä ja Livon koulukin. Hän muistaa olleensa jatkoluokilla, kun Kovalaa nostettiin. Hän kertoo että pystytysporukka tuli muualta. Hän ei tiedä keitä he olivat. Niilo muistelee: ”Ilmeisesti eri asevelitalojen hirret olivat menneet vähän sekaisin, koska pystyttäjät joutuivat salvamaan niitä paikan päälläkin Kovalaa pystyttäessään”.

Neljän lapsensa kanssa Kovalaan muuttanut sotalleski Hilja Kemppainen (os. Riihiaho) oli syntynyt Pudasjärven Vaarankylässä. Kylä tunnetaan nykyisin Syötekylänä. Ennen Livolle muuttoaan Hilja asui lastensa kanssa Puhoksen Marjohiekalla omassa mökissään. Mökin nimi oli Mörkölä ja paikalliset ristivät Hiljan Mörkö-Hiljaksi. Myöhemmin Livolla Kovalan Muoriksi ristitty teräsnainen oli katunut sitä, että hän oli myynyt Puhoksen paikan, koska hän ei olisi saanut Kovalaa, jos olisi omistanut asunnon muualla. Hän oli myöhemmin saanut tietoa, että Mörkölän olisi voinut siirtää lastensa nimiin ja sitä kautta päästä asumaan Livon lumoihin ja kuitenkin säilyttää Puhoksen paikankin.

Kuvassa Kovalan Hilja neljän lapsensa ja heidän perheidensä kanssa (kuva Yrjö ja Asko Laakkosen kotiarkistosta)

Kovalan talo on pystytetty asiakirjojen mukaan vuonna 1948. Dokumenttien mukaan tuolloin on tontilla ollut lahjoituksina saadut talo- ja saunahirret sekä yksi lato. Kovala muistetaan Livolla kyläläisten koontumispaikkana Etilän pirtin jälkeen. Yrjö Laakkonen muistelee: ”Varsinkin, kun uiton hännät olivat Livon seutuvilla oli Kovalan piha ja varsinkin pirtti tupaten täynnä”. Aikamoista sorkan porinaa siis. Yrjön muistelun mukaan jopa itse kirjailija Mauri Sariola pistäytyi kerran aamuyöstä Kovalassa hovikuskin-sa Uuno Kortosalmen kyyditsemänä, ”eväänhakureissulla”, tietty. Sariola toimi tuolloin Pistein koululla kansan kynttilänä väärennetyllä Simo Arran nimellä.

Kovala oli aika tyypillinen pudasjärveläinen tuon ajan tila kolmine lehmineen. Kengät tehtiin itse ja eipä Kovalan muorilla vieraaksi jääneet pöllisavotakaan. Kovalan pihassa toimi kesäisin vilkas kioski, josta tuolloin kylän nuoriso starttasi lauantai-iltaisin erilaisiin rientoihin, erilaisine virvokkeineen.

Hilja Kemppaisen omistuksen jälkeen asevelitalo siirtyi poikansa Seppo Kemppaisen nimiin. Perheettömän Sepon kuoltua talon omistajaksi tuli Sepon sisko Hillevi Laakkonen, joka muistetaan Pudasjärvellä pitkäaikaisena parturiliikkeen pyörittäjänä. Hillevin kuoltua Kovala siirtyi hänen perikuntansa omistukseen, johon kuuluvat mm. miehensä Yrjö ja äitinsä parturiliikettä nykyisin jatkava poikansa Asko.

Yrjö ja Asko Laakkonen

Kovala viettää nykyisin hiljaiseloa autiotalona, mutta suojassa sateilta hyvän katon suojissa. Tulevaisuus on hämärän peitossa. Tuollakin talolla olisi todella paljon kerrottavaa jos vain puhekyky löytyisi. Mieliesäni on kyttenyt ajatus, että eikö näitä Livon autiotaloja voisi vuokrata kesäisin turisteille. Kyläseura Livokas voisi mahdollisesti toimia välittäjänä. Joillekin kaupunkilaisille voisi olla elämys viettää kesänsä Livon lumoissa. Joki on likellä kaloineen ja uimapaikkoineen. Koululta löytyy palveluja ja jopa beachvolley-kenttäkin. Marjamaatkin ovat käden ulottuvilla. Livon kyläkin saisi lisää elämää. Tämä siis vain yhteinä ideana.

Timo Kokko (myös kuvat)

Kylätoimijat kipaisivat tutustumassa aktiivisiin kylätaloihin

Siikajokilaakso Yhteisöhautoja –hankkeen opintomatka kokosi parikymmentä Norsu- ja Keskipiste-Leaderalueiden kyläaktiivia hakemaan inspiraatiota kylätalokierrokselta. Kärsämäeltä startannut linja-auto kaarsi Siikalatvan ja Siikajoen kylien jälkeen kohti Ylikiiminkiä, jonka asukastupa on hyvä esimerkki kyläläisten yhteisestä ”olohuoneesta”.

Asukastupana toimii entinen kunnantalo, joka jäi tyhjilleen vuonna 2009 Ylikiimingin liittyttyä Ouluun. Kylän asukasyhdistys teki kaupungin kanssa kumppanuussopimuksen ja sai talon sekä viisi tietokonetta hallintaansa ilmaiseksi. Asukastuvan tiloissa toimii myös julkis palveluja jakava yhteis palvelutoimisto. Tavoitteenamme on edistää toiminta-alueemme omaleimaisen ja kulttuurihistoriallisen arvon säilyttämistä, yhdistyksen puheen johtajuudesta juuri luopunut **Aune Koistinaho** kertoo.

Vieraat saapuvat Livon koululle

Toiminta rahoitetaan osin toiminta-avustuksilla. Työväkeä tuvalle palkataan työllistämisvaroin tai oppisopimustoimin sen verran, kun toiminnan kannalta on tarvetta. Nyt työllistettyjä on puolenkymmentä. Tupalaisilta voi ostaa myös koti- ja asiointipalvelua, ja koska tiloissa on keittiö suurtaloustekniikalla, toimintakatetta haetaan myös sieltä käsin.

Tiistaista torstaihin pyörivää lounaspalvelua vetävät työllistetyt, mutta omalla aktiivisuudella ja vapaaehtoistoiminnalla on niilläkin iso merkitys. Mukana olevat ovat pitkälti eläkkeellä olevia joutonomeja, vaikka heitäkään ei ole liikaa, Koistinaho naurahtaa.

Hiljaisten tiosuoksien kautta seurue siirtyi Livon kylälle, josta on ”kirkolle” eli Pudasjärvelle 32 kilometrin matka. Pohjois-Pohjanmaalla vuoden 2003 kyläksi valitulla Livolla on asukkaita parisataa. Lakkauteulla kyläkoululla eivät opetusmenetelmät enää kaikkia, mutta vipinää riittää silti.

Koulun omistaa kyläseura Livokas ry. Yhdistys ylläpitää taloa, sekä siinä järjestettävää toimintaa kiitettävissä määrin. ”Meillä on päivittäistavaroita myyvä kioski, bensamyyntiä kelkkailijoille, kirpputori ja ruokala”, Jouni Puhakka luetteli pikkukylän palvelurepertuaaria äimisteleville vieraille. Eikä tässä vielä kaikki. Kylätalolta löytyy myös kyläläisten käytössä oleva tietotupa, jossa pientä maksua vastaan saa käyttää tietokonetta ja sen oheislaitteita. Talolta tavoitellaan aikojen myötä myös terveydenhoitajan ja iltaisin kerhojaan pitävät nuoret tahot, joten hiljaiselolta kylällä tuskin kärsitään.

Lounastauolla, ennen kyläesittelyä

Karhunveistoviikko kesäaikaan järjestävällä kylällä ei ole jääty odottelemaan yhteiskunnan kädenojenusta. Asioita on viety itse eteenpäin monin eri kehityshankkein. tähän mennessä on valmistunut muun muassa erilaisia ulkoilureitistöjä ja myös koulun rantaa on ruopattu sekä rakennettu laitureita suunnitelmassa olevaa leirintäaluetta silmällä pitäen. Kiipeilyseinä-, ja keramiikkauunihankintasuunnitelmien ohella halutaan tulevaisuudessa satsata myös verkkoyhteyksiin. Neuvottelut valokuituyhteyden rakentamisesta itse onkin aloitettu. Periaate on pistää raha poikimaan, ja näkymään myös toiminnassa, Puhakka toteaa vinkaten juuri valmistumassa olevaan keittiöremonttiin.

Livon jälkeen kylätoimijoilla oli edessä vielä hyvä bussihuikonen kohti Iin KulttuuriKauppilaa. Siellä tietoa ja esimerkkiä saatiin taite- ja kulttuuritoiminnasta kuvataiteilija Sanna Koiviston kertomana. Monipuolisen kyläkerroksen ja värikkään taidetuokion jälkeenkään bussissa ei hautauduttu hiljaisuuteen, vaan ideoita pursuavat porinapajat jatkoivat jutustelua kotipysäkeille saakka.

Anna Hämeenaho

Livon ja Yli-Livon kyläkuhinat

Kyläkuhinat kokosi 14.3.2012 Livolle kolmattakymmentä ja 15.3.2012 Yli-Livolle kymmenkunta kyläläistä kuuntelemaan sekä keskustelemaan laajakaistasta kalastusmatkailun kehittämisestä Livojokivarren alueella.

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Jari Jussila esitteli kummallakin kylällä yleisölle Pudasjärvelle suunnitteilla olevaa valokuitulaajakais-
taa. Laajakaista on tarkoitus maahan kaivettavan kaapelin avulla vetää jokaiseen asuttuun talouteen.
Laajakaistan tekoa ja ylläpitämistä varten Pudasjärvelle on perustettu oma osuuskunta. Livon tilaisuus-
dessa paikalla olevat kyläläiset pitivät tärkeänä laajakaistan palveluita, joista mainittiin mm. hakupalve-
lut, sanomalehtien luku. Livolla yleisön joukosta esitettiin kyläläisille toivomus laajakaistaan liittymises-
tä.

Mirja Savolainen esitteli molemmilla kylillä Kalamatkalle –hankkeen tavoitteita ja toimenpiteitä. Hanke
tavoitteena on mm. rakentaa erilaisia kalamatkailupaketteja yhdessä osakaskuntien kanssa Pudasjärven
vesistöalueille. Osakaskunnan puheenjohtaja Niilo Kokko kertoi osakaskunnan roolin Livolla olevan tar-
jota mahdollisuuksia ja puitteita kalastusmahdollisuuksien lisäämiselle ja monipuolistamiselle Livojoen
keskijuoksulla, jolloin paikallinen kyläseura voi hyödyntää kalaturistia, ja näin tukea kylän kehittymistä
ja elinvoimaisuutta. Yli-Livolla todettiin kalastuksen osalta ongelmaksi kylän tiheä asutus, jolloin esim.
kalastusalueitten rajat jäävät epäselviksi.

Jouni Puhakka
Kerttu ja Kauko -hanke

Lentopallon kyläsarjan kuulumiset

Alla on lueteltu Hempan Pytystä pelattujen Livon kyläsarjojen voittajat. Sekä naisten että miesten sarjois-
sa on kiertopalkintoina Hempan pytyt (Heino Ruuskanen), joihin voittajajoukkue saa kiinnityksen. Kun
joku joukkue saa **viisi kiinnitystä**, hän saa pokaalin omakseen. Kuitenkin ensimmäiset pokaalit kiertävät
enimmillään vuoteen 2012 asti, jolloin pokaalin saa omakseen se joukkue, jolla on eniten kiinnityksiä,
ellei pokaali siis ole löytänyt omistajaansa jo aiemmin. Miesten sarjassa ensimmäisen pokaalin sai omak-
seen MP-team vuonna 2008 viidennellä kiinnityksellään. Vuonna 2009 joukkue otti ensimmäisen kiinni-
tyksensä uuteen pokaaliin.

Naisten sarjan kiertopalkinto matkaa seuraavan turnauksen päätteeksi lakeuksille pysyvästi. Käytännössä
naisten sarjaa viime vuodet hallinnut Kimara on jo ratkaissut pokaalin kohtalon, mutta varmaankin he
haluavat ottaa sen mukaansa viidennen voiton myötä. Naisten sarjan pokaali on siis vielä se alkuperäinen
ja joka tapauksessa tulee kiertonsa päähän kesän 2012 turnauksen jälkeen. Sitten on aika hommata uusi
pysti.

Tulevan kesän turnauksessa on mielenkiintoista nähdä mm. se että onko esimerkiksi talven mittaan eri
turnauksissa kiertänyt Honkasen Eevan Pallomuorit kirinyt Kimaran etumatkaa kiinni tai peräti tavoitta-
nut heidät?

Miesten sarjassa Matti Parkkisenniemen joukkue Mp-team sai aiemmin siis jo omakseen miesten sarjan alkuperäisen pystin hallittuaan kuusi peräkkäistä vuotta Livon kyläsarjaa. Nyt pari viimeistä vuotta on miesten sarjassa ollut suunnan näyttäjänä Hemmilän Esan Pökö. Vanha mestari ja moni muukin joukkue hengittää kuitenkin Pökön niskaan janoten kovasti Livon kyläsarjan ykköspaikkaa. Mielenkiintoista nähdä heinäkuun lopulla, että mikä on hierurgia silloin. Livon joukkuekin sekoittanee pakkaa jälleen kärjen osalta.

Naiset: 2002 Livo

2003 Timpan Tytöt
2004 Timpan Tytöt
2005 Tiikerit
2006 Syke
2007 Mimmit
2008 Kimara
2009 Kimara
2010 Kimara
2011 Kimara
2012 ?

Miehet: 2002 Livo

2003 Livo
2004 MP-team
2005 MP-team
2006 MP-team
2007 MP-team
2008 MP-team
(uusi pokaali jonka saa omakseen 5:llä kiinnityksellä)
2009 MP-team
2010 Pökö
2011 Pökö
2012 ?

Vuoden 2012 turnaukseen on tilattu asianmukaiset säät ja kelit jo hyvissä ajoin. Ilmassa on siis jälleen suuren urheilujuhlan tuntua ja ainakin pelipäivän katkaisevassa ruokailussa tunkua. Tulevan kesän turnaus onkin sitten jo peräti yhdestoista peräkkäinen kerta kun Livolla pelataan. Äkkiä on aika kulunut. Tuntuu, että vasta se oli, kun kysyin silloiselta Livon kyläpomolta Turpeisen Alapilta, että miten se olis, jos tämmönen turnaus Livolle tuotas. Loppu onkin sitten historiaa.

Naiset pelin melskeessä kesällä 2010

Livon kyläsarjan yhteydessä on nykyvuosina ollut erilaisia tuote-esittelyjäkin. Jokavuotisena sellaisena on ruukannut olla kylän oman pojan Eppu Illikaisen Venttivaappuesittely. Maestro itsekin on ollut paikalla, mutta aika monesti on tiskin takana ollut Epun kiireapulainen Jorma "Jomppe" Sinkkonen ja onpa Illikaisen Alpokin ollut kalavinkkejään jakamassa. Jomppe on eläväisiä Karjalan miehiä ja tutustuu helposti eri ihmisten kanssa. Hänelle kesäinen Livon reissu on yksi vuoden kohokohta. Hän tykkää Livosta kuin hullu polkasta. Jomppe nukkuu mielellään yönsä Kokon suuressa pirtissä. Venttivaaput nähdään Livolla tulevankin kesän turnauksessa.

Kyläsarjan ilmoittautumistiedot löytyvät toisaalta tästä lehdestä. Eikun mukaan vaan joko pelaamaan tai kannustamaan sekä tuttuja tapailemaan ja tutuiksi tulemaan. Hyvää kesän odotusta kaikille!

Kokko Timppa

Urho Koivukankaan sotapäiväkirjat

Ajalla 5.3.1940 – 23.6.1941

1.7.1940

Harjotuksia.

2.7.1940

Rokotus, koko pataljoonalle (vasemmalle puolen rintaa, Lavantaudin pelosta). Meillä muutamilla ampumaradan tekoa, vieläkin poutaa, vähän raitista.

3.7.1940

Harjotuksia ja ampumaradan tekoa, lämmin pouta, kirjoitutin loma-anomuksen ajalle 15.7 – 24.7., siis 10 päivän, sen pitempiä eivät tunnu myöntävän heinätoitäkään varten.

4.7.1940

Vesisade ja lämmin ilma. Kello 9.30 kuului pitkä yhtäjaksoinen vähitellen heikkenevä jyrinä ja tunsu selvästi, että maa tärisi. Luultavasti maanjäristysharjoitusta. Ei saa lomaa, ei edes komppanianpäällikkö puolla.

5.7.1940

Lämmin ilma. Illalla juhla pataljoonassa Iijärven rannalla. Kenttälinnotustöitä.

6.7.1940

Vesisade. Vanhimpia 4 kuuk. palvelleita alkaa päästä pois. Linnotustöitä.

7.7.1940

Lämmin pouta.

8.7.1940

Ampumaradan tekoa. Vesisade, lämmin ilma.

9.7.1940

Harjotuksia (kaasu y.m.). Kuuma ilma. Illalla jälleen rokotus nyt oikealle puolen rintaa. Edellinen rokotus ei noussut, eikä tehny mitää haittaa kellekään. Jälleen lomautuskieto (toistaiseksi) ei tietoa että minkä takia? Haluttas heinäntekolomalle, että sais kerrankaan Kunnollista ruokaa, että sais riisuutua kunnollisesti, vuoteelle nukkumaan (jota ei ole saanu sitte jälkeen tehä, kun lähettiin ruotuväkeen) ja että sais myös kylpeä ja puhtaat vaatteet päälle, joita niin kovin harvon saa täällä. Nytkin on vielä minulla ja monellai samat sarkahousut, jotka talvella annettiin Haapavedellä ja täällä ei ole varastossakaa muita kuin sarkahousuja. Eikä niitä niin hevin saa vaihtumaan. Täällä, kun likasissa ryysyissä täisinä ja kaikein puolin puutteellisissa oloissa on ja asutaan tällainen ihana kesäaika. Niin väkisellä tahtoo tympeytyä koko hommaan (jos kohta tietääkin millä asialla ollaan). Väkisellä tahtoo tulla välinpitämättömyys ja hävität ns. isänmaallisuus. Tahtoo tulla mieleen. Onko Suomen valtio jo niin köyhtynyt, että sillä ei ole varaa pitää parempaa täyshoitoa, kun kerran kaikki pidetään täällä, kesänaiakakin, turhanpäällisissä ja lapsellisilta tuntuvisissa hommissa. Kun samanaikaisesti (saa sanoa kaikilla) on kotityöt ja elämiset rempallaan ja (yhä huononevat) vaikka itse kullekin niin ajatellen ne tuntus tulevaisuuden, puolustustahdon ja valtiotaloudenkin, kannalta tärkeämmiltä kuin nämä turhat ajankulutustouhut täällä korvessa. Mutta nykyaikahan on kerta kaikkiaan sellainen, että se on tahtomattaan ilman syytä temmannut pienet kansat pyörteihinsä ja se pakottaa meidät kaikki olemaan täällä ja saisimme olla Jumalalle kiitolliset, että vieläkin saamme olla vapaina, vapaassa maassa.

Mutta muistammeko sitä monestikaan? Ja kait sitä joskus päästään täältäkin pois, siviiliin ja kotiin, kun ei vain tämän pahempaa enää Suomellemme tulis. Mutta turmio on ollut taas lähellä. Vähää ennen juhannusta on vanha verivihollinen ryssä ollut taas katalissa aikeissa (huhujen mukaan, kuinka lie sitte niihin luottamista?). Se on vaatinut mm. eteläosan Suomea Vaasaa myöten ja Rovaniemestä pohjoiseen olevan osan haltuunsa ja sota ois ollu varmassa tiedossa ja kahdessa paikassa ois ollu jo kahakoitakin Petsamon puolessa, ja Kannaksella, joissa ryssä ois jo ylittänyt rajan (kaatuneitakin kummallakin puolen). Ryssiä ollu valtavat armeijat mm. Kuusamon lohkolla 10 divisioonaa (valmiina hyökkäykseen). Mutta Saksa on pannut jyrkän nootin ryssälle (lentokoneita ollu jo tehostamassa noottia). Että ellei se 6:n tunnin sisällä vie pois joukkojaan Suomen rajalta, niin Saksan lentolaivasto menee vierailulle Moskovaan asti ja tätä on ollut ryssäinkin toteltava. Edelleen kuuluu öillä ja joskus päivilläkin kaukaista jyhmettä. Luultavasti Sallan-Kemijärven rautatietyömaalta tai Venäjän puolelta.

10.7.1940

Lämmin ilma, harjotuksia.

11.7.1940

Lämmin pouta, harjotuksia. Jälleen huhuja täältä poismuutosta, puhutaan että mm. Pudasjärvelle?

12.7.1940

Näky jo heinäntekijöitä teltaalueen lähellä. Kävi armeijakunnan komentaja Kenraali Siilasvuo täälläkin, jossa oltiin kenttälinnotustöissä, mukana oli ainakin 1. eversti 2. everstiluutnanttia 5. majuria, kapteeneja y.m. Iltapäivällä kova ukonilma ja vesisade (Kuuma ilma).

13.7.1940

Linnotustöitä. Viileä ilma, illalla vesisade.

14.7.1940

Kylmä vesisade. Kovasti tympäsee taas, kun 4 kuukautta palvelleita pääsi lähtemään siviiliin, kotiin. Siis niitä jotka tuli silloin yhtäaikaa Väkeeseen ja ei toivoakaan meillä, muutamaa vuotta nuoremmilla ennen kuin marraskuussa.

15.7.1940

Raitis ilma. Vartiovuoro.

16.7.1940

Vähän lämpimämpää. Ensimmäinen harjoitusammunta täällä lyhyemmän matkan radalla, sadekuuroja.

17.7.1940

Harjotusta, raitis ilma.

18.7.1940

Vesisade koko päivän, ei pystynyt harjotuksiinkaan.

19.7.1940

Kenttälinnotustöitä, lämmin ilma.

20.7.1940

Lämmin ilma, linnotustöitä. Valantekotilaisuus Iijärven rannalla niille, jotka ei vielä olleet tehneet sotilasvalaa, koko pataljoona koolia (n. 350 miestä.) Hilloja ensi kerran tälle kesälle.

21.7.1940

Lämmin ilma, ilta puolella ukonilmaa ja vesisadetta. Kävin korkean vaaran laella, sieltä oli mahtavan komeat näköalat länteen ja pohjoiseen. Kaukaa siinti korkeitakin vaaroja (Nuoruset, Rukavaarat y.m.) ja järviä joka puolella, järvissä (oiden pituussuunta on täällä idästä länteen) on saaria, niemiä ja lahdelmia, joten maisema näköalapaikoilta katsottuna on hyvin rikkinäistä, vesien pirstomaa, taloja ja kyllä myös näkyy sieltä täältä. Maansekä on näillä tienoin, Kuusamojärvi on tästä pohjoiseen ja itään. Suuri moniosainen järvi, josta vedet lähtevät Venäjälle päin (pituutta sanovat tässä järvessä olevan n. 3 päivän soutumatka). Iijärvi on etelän puolella, josta Iijoki lähtee, iso järvi sekkin.

22.7.1940

Raitis ilma. Raju ukonilma, vesi-raesade. Harjotuksia.

23.7.1940

Raitis ilma, vesisade, ukkosta. Harjotusta.

24.7.1940

Kovaa vesisadetta, ukkosta. Kivääriammuntaa (100 mtr.) 5 laukausta 30 pistettä, joista 1 kymppiin. Huonoa kesää heinätoihin, ukkoskuuroja ja vesisadetta joka päivä.

25.7.1940

Raitis ilma, harjotuksia.

26.7.1940

Kylmä ilma, vesisadetta, kenttälinnotustöitä, minähi olin tukinkaadossa. On leimattu puolustuslaitoksen tarpeisiin 5000 puuta. Siis ainutlaatuisista, että heinäkuussa heinäntekoaikana pitää olla mm. tukkimetsässä ("ajankohtaista!"). 25. päivän iltana juhla, Iijärven rannalla kanttiinin luona (kanttiin on Jottien kahvila, jossa sotilaat saa vapaa aikoina käydä).

27.7.1940

Kovaa vesisadetta, ei kyetty sen vuoksi ulkohommiin, alkaa olla tavattoman vetiset maastot.

28.7.1940

Kylmäkö ilma.

29.7.1940

Tavattoman kylmä luodemyrsky (heinäkuun ilmaksi). Vesitihkusade ei taaskaan kyetty sen takia ulkoharjoitukseen, sadepäivinä on käsitelty konetuliaseita, opetettu niiden käyttöä ja osien nimiä, piipun vaihtoa ym. Menee mahottomiin tämä kesä ilmojenkin puolesta, lakkaamattomat sateet myöhästyttävät heinätyötkin ja kylmät ilmat. Tässäkin komppaniassa on miehiä monelta kolkalta Suomesta. On pohjoisesta Kolarista ym. asti, joiden puhemurteessa on H-kirjaimen käyttö runsasta. On Suomussalmelta, Sotkamosta, Kuhmosta ym. Savon puolesta, jotka "veännäytelöö" puheitaan. "Aato (auto) tuloo, mänöö" jne. On somaa kuulla, kun he tavallisia asioita

kertoillessaan murteensa mukaan niin paljon vääntelevät sanoja, joka meidän murretapaan tottuneista tuntuu miltei tahalliseksi, varsin tehdyttä.

30.7.1940

Samanlainen ilma kuin eilen, iltapäivällä kolmiotähtäysharpotuksia.

31.7.1940

Edelleen samallaista kylmää, luoteismyrskyä, kuin edellisinä päivinä, vesisade. Lähin kirjuriksi komppanian toimistoon. Ilalla sotilassoittokunta esitti torvisoittoa Iijärven rannalla.

Jatkuu...

Livon maa- ja kotitalousnaisten kuulumisia

Törmäsen Irman luona ahkerat kutojat Pirjo Tuovila, Terttu Juntti, Liisa Puolakanaho ja Eila Veteläinen. Edessä sukkiä kongolaisille.

aina nuo ”omakutomat”, itse en ole niitä innokkaimpia kutojia. Aikoinaan kyllä kudoin ihan villapaidankin. Mutta meillä on joukossa hyviä käsityön tekijöitä.

Suurin suru on kohdannut meitä Lean nukkessa pois, Lea on ollut innokas käsityöilloissa kävijä sekä johtokunnan jäsen. Siitä kiitos vielä.

Muutamia iltoja vielä pidämme ja maaliskuussa 18. päivä oli yleinen kokous koululla. Askarteluillan on Pirin Satu luvannut meille ja joka keväiset siivoustalkoot pidämme toukokuussa.

Lämmintä aurinkoista kevättä kaikille toivottaa,

Kevät alkaa hiljalleen tulla tänne meille. On ollut kauniita kevätseitä ja pääsiäinen oli mitä upein. Talvi on tuntunut taas niin pitkälle ja pimeälle. Kun joka aamu tuonne maantielle lähtee ajamaan tuntuu, että aina on kylmä. Mutta näin keväällä mielikin piristyy kun valoa on enemmän.

Maatalousnaisten toiminta on pysynyt joka viikkoisena ja on tullut villasukkia sekä muita kesätöitä. Talvella naiset innostuivat kutomaan villasukkia kongolaisille, toin lankaa seurakunnan diakoniatyön puolesta. Tiesimme, että on tulossa perheitä, joissa on paljon lapsia ja lämmintä vaatetta tarvitaan heitä auttaakseen. Olimme Törmäsen Irman luona käsityöiltia viettämässä, kun valmiit sukat toimitettiin minulle. Oli ilo katsoa, kun ovat niin kauniita

Rauni Illikainen, Esteri Riihiaho, Ulla Salmela, Maila Uusi-
Illikainen, Irma Törmänen ja Lea Laakkonen

Ulla

Aitto-ojan kalaveden osakaskunnan lupahinnasto 2012 – 2013

Lupahinnasto ja rajoitukset voimassa 15.4.2012 – 31.4.2013

Osakkaat ja vakituisesti alueella asuvat	Euroa
Pyydysmerkki, verkkojen määrä enintään 6 kpl	5
Vapakalastus koko kesä, henkilökohtainen	20
Vapakalastus koko kesä, perhelippu	50
Mökkilupa, kiinteistökohtainen, vapaa-ajan asuntoon	100
Koukkupyynti sisältyy lupahintoihin	
Ravustus sisältyy lupahintoihin	
Tuohustus sisältyy lupahintoihin	
Vesilintujen metsästys sisältyy lupahintoihin	

Vieraat	Euroa
Pyydysmerkki verkolle tai katiskalle enintään 6 kpl	7
<i>Vapakalastus:</i>	
1 vrk 1 henkilö	10
1 kuukausi	40
kalastuskausi	60
<i>Vesilintujen metsästys:</i>	
1 vrk	10
koko syksy	20

Pyyntirajoitukset

Kahden viikon rauhoitusaika noin kesäkuun alusta, kirjolohen tai taimenen istutuksesta lähtien noin 500 m jokivartta molempiin suuntiin
Yksi vapa/kalastaja kerralla vedessä
Taimenen alamitta 45 cm
Harjuksen alamitta 35 cm
Tahnasyötin ja katkaravun käyttö kielletään koko osakaskunnan alueella.
Pilkkiminen kielletty niva- ja koskipaikoissa (kalastuslaki).
Verkkopyynti kielletään koko Livojoessa, osakaskunnan alueella **tarvittaessa** merilohen istutuksen vuoksi.
Mato-onginta on kiellettyä jokialueella (kalastuslaki).
LUPAKIINTIÖ VAPAKALASTUS, lohikalat 2 kpl/vrk/hlö

Aitto-ojan kalaveden osakaskunnan kalastusalue

Livojoki Vääräkoskelta Iijokeen, Härmänjokea (Iijoen haara) noin 0,5 km ala- ja ylävirtaan. Aittojärvi, Aitto-oja, puolet Etelälampea, Eteläoja, Lauttasenlampi, Lauttasenoja,, Kankaisenlampi, Matalalampi, Pieni Viianlampi, Närhilampi, Närhioja, osa Vasikkalampea, osa Ritvanojaa, Taivallampi, Kivilampi, Pikkukataisenlampi, Voilammet, Voilamminoja, Männikönlampi, Takalampi, Saarilampi, osa Aintionojaa ja Vellisenlampi

Osakaskunnan luvanmyyjät

Sukunimi	Etunimi	Osoite	Puhelin
Luusua	Mirja	Aintiontie 42	040 – 511 4535
Illikainen	Kalevi	Siuruanatie 1244	0400 – 344 181
Stenius	Mertsi	Sarakyläntie 177 C	0400 – 663 961
Piri	Matti	Vanhalantie 38	044 – 038 1193
Pihlaja	Simo	Puurusentie 44 B	040 – 500 8762
Ylikoski	Pirkka	Siuruanatie 899	040 – 731 4430
Oravainen	Kari	Siuruanatie 764	050 – 302 7260
Livojoen leirintäalue		Ranuanatie 1405	044 – 272 2230
Neste Pudasjärvi		Pietarilantie	08 – 822 522

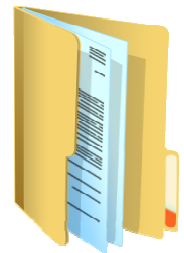
Ajatuksia Pro gradu -työstä

Hei vaan kaikki Livon sanomien lukijat! Olen kulttuurimaantieteen opiskelija täältä Oulun yliopistolta ja teen tällä hetkellä Pro gradu -työtä Livokas ry:n toiminnasta. Minna ehdotti minulle, että kirjoittaisin vapaamuotoisen jutun Livon sanomiin gradun tekemisestä, joten tässä on nyt pienimuotoinen raportti gradun eri vaiheista tähän asti.

Ensiksi voisin kertoa hieman miten maantiede ja kylätutkimus liittyvät toisiinsa. Oulun yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa voi maantieteen laitoksella opiskella eri koulutusohjelmissa muun muassa luonnonmaantieteeseen, kulttuurimaantieteeseen tai aluekehitys ja aluepolitiikkaan painottuen. Lyhyesti sanottuna suuntautumisvaihtoehtoni kulttuurimaantiede on laaja tieteenala, mikä tutkii alueita, yhteisöjä, identiteettiä, imagoa tai vaikkapa maisemaa maantieteellisestä näkökulmasta. Joskus opiskelujen alkuvaiheessa meille sanottiin, että maantiede on läsnä kaikessa. Tämä lausahdus on tullut todettua todeksi monesti opiskelujen aikana. Kylä Livojoen varressa on eri asia kuin kylä jossain muualla. Jokaisella alueella, kaupungilla tai kylällä on omat paikalliset erityispiirteensä, jotka johtuvat maantieteestä. Kyliä ja maaseutua koskevaa tieteellistä tutkimusta on tehty maantieteen kentällä jo vuosikymmeniä, joten aihe tutkimukselle on aika perinteinen, mutta silti ajankohtainen tämän päivän Suomessa.

Viime vuoden lopulla opintoni olivat edenneet siihen vaiheeseen, että gradu alkoi olla ajankohtainen. Ajatus lopputyön aloittamisesta oli kypsynyt mielessäni syyslukukauden alusta alkaen. Loppuvuoden tiivis lukujärjestys piti kuitenkin huolen siitä, että gradun aloittaminen sai kuitenkin jäädä tämän vuoden alkuun. Tammikuussa sitten alkoi tapahtua. Olin miettinyt tutkimukseen sopivaa aihetta ja keskustellut maantieteen laitoksen henkilökunnan kanssa. Useita aiheita maantieteen alalta pyöri mielessä, mutta jokin ei vielä vakuuttanut. Halusin tehdä lopputyön, jonka lukee joku muukin gradun ohjaajan ja tarkastajan sekä vanhempieni lisäksi.

Tammikuussa sain mielenkiintoisen sähköpostin, jossa tarjottiin mahdollista tehdä gradu Livokas ry:lle. Livolla oltiin halukkaita tarjoamaan graduaihetta Livokas ry:n toiminnasta. Kyläyhdistys ja kylätoiminta olivat tulleet tutuksi maantieteen kursseilta, mutta muistan miettineeni, että missä sitten sijaitsee tämä Livon kylä? Jo lyhyen perehtymisen jälkeen mielenkiinto heräsi ja mietin, että tässä olisi mielekäs aihe. Muutama päivä, pari tapaamista ja useampi sähköposti myöhemmin ja minulla oli aihe gradulleni. Tunsin pientä helpotusta, että olin löytänyt mielekkään aiheen työlle näinkin helposti. Olin oikeassa paikassa oikeaan aikaan ja kaikki lähti etenemään mukavasti.

Maaliskuun alkupuolelle olimme sopineet tapaamisen Livokas ry:n henkilöiden kanssa Livon kyläkaupalle. Olin innokkaana lähdössä Oulusta määränpäähani. Hyvää enteilevä aurinkoinen ajosää muuttui hetkessä yhdeksi talven pahimmista lumimyräköistä. Taisteltuani läpi lumen ja tuiverruksen löysin kuitenkin kyläkaupalle, ja vielä ilman harhareissuja. Koko matkan Oulusta Livolle muistan miettineeni innokkaana, että mitä mahtaa vastassa odottaa. Leikittelin ajatuksella, että olin entisaikojen tutkimusmatkailija matkalla suureen tuntemattomaan. Sitä tämä gradun tekeminen toisaalta itselleni on, suurta tuntematonta. Onneksi apunani on osaava henkilökunta maantieteen laitokselta sekä opiskeluvuosien aikana hankittu ”työkälpakki” tutkimuksen tekemiseen. Ja myös Livolla oli vastassa oikein ystävällinen ja innokas hallituksen jäsenistö, ja maistuvat pullakahvit tietysti. Ensimmäinen käynti Livolla meni oikein hyvin ja oli mukava saada työlle niin sanotusti kasvot. On helpompi jatkaa, kun ”kasvottomat” sähköpostit saavat tutut kasvot piirteet.

Nyt on edetty tohinalla, mutta harkitusti eteenpäin. Kirjoitettua tekstiäkin on syntynyt jo yli kaksikymmentä liuskaa, arviolta 60 liuskaa vielä lisää ja maaliviiva pitäisi olla ylitetty. Lopputyö on siis lähtenyt mukavasti käyntiin, mutta vielä on kuitenkin pitkä matka kuljettavana. Onneksi matka on mielenkiintoinen ja sitä ei tarvitse kulkea yksin. Innolla odotan, että pääsen tutustumaan kyläläisiin.

Terveisin,

Vesa Halonen
opiskelija
maantieteenlaitos
Oulun yliopisto

Minnan päiväkirja 9.6. – 20.7.2001

Päiväkirjamerkintöjä Alaskan työharjoittelusta jatkuu..

TI 9.7.2001

Aamusella oli harmaata ja lämmintä + 8 astetta.

Heti aamusta alettiin odottamaan, että jos Davisin poppoolta tai eräästä toisesta paikasta tulisi puhelinsoitto, että pääsisimme käsittelemään poroja. Siinä odottaessani käväsin postissa sekä siivosin keittiön ja hieman myös muita paikkoja.

Koska oikein mistään ei saatu mitään selvyttä, niin lähdimme Darrellin kanssa katsomaan Davisin poroaidalle, että näkyykö siellä mitään. Aidalla ei ollut ihmisiä eikä poroja. Ajelimme myös hieman matkaa aidalta eteenpäin ja katsoimme, että jos siellä näkyisi poroja, mutta reissu oli loppujen lopuksi turha. Tarkistimme aidalla samalla pienen kopperon, jossa säilytämme tavaroita, sekä otimme mukaan sieltä kaiken muualla tarvittavan.

Kuuden aikoina Suzanne kysyi, että haluanko lähteä hänen, Tammy'n, Karan ja Carrien kanssa labraan hieman kasvitöihin. Siellä vierähti parisen tuntia, kun revimme tänään poimituista mustikan varvuista lehdet irti. Kyllähän se ilta kuluu tälläkin tavalla..

Ollessamme labrassa Davisin poppoo oli ilmoittanut, että huomenna käsitellään poroja. Saapas sitten nähdä..

TI 10.7.2001

Aamulla oli harmaata. Lämmintä oli + 10 astetta. Tänään aamulla Rhonda ja Darrell palasivat Fairbanksiin.

Aamusella aikani kuluksi hieman järjestelin tavaroitani ja totesin, että en ikinä saa kaikkia niitä mahtumaan rinkkaan ja reppuun kunhan alan pakkaamaan kampeitani kotiinlähtöä varten. Voi tulla kyllä vielä itku ja hampaiden kiristys. Sen jälkeen tein taas hieman käsistöitä, tein paperihommia ja leikin tietokoneella.

Kahden aikoihin Davisin poppoo oli ilmoitellut, että kymmenen tunnin sisään käsitellään poroja. Aattelin silloin, että en kyllä jaksa kymmentä tuntia sisällä istuskella oottamassa seuraavaa soittoa, vaan lähdin ulos haamailemaan. Sehän tietysti meni siihen, että sorruin taas kerran lahjatarvikekauppaan ja kulutin lähes kaikki dollarini... No, enpä minä niitä enää pahemmin mihinkään tarvitsekaan. Otin sitten myös muutamia valokuviakin vielä Nomesta muistoksi.

Neljän jälkeen palasin kotiin ja kuulin, että mitään uutta ei ole vielä ilmoitettu porojen käsittelystä. Siinä sitten katselin, kun tytöt alkoivat laittamaan täytettyä ankkua meillä päivälliseksi ja ihmettelin, että mites sitä tämänkin illan saisi kulumaan. Siinä hän tuo meni taas kerran käsistöitä tehdessä ja tietsikalla leikkiessä. Aikaa jo pikku hiljaa olla sellainen meininki, että haluttaa kotiin! Aika ei tahdo enää yksinkertaisesti kulua millään. Ja tämä ainainen odottaminenkin alkaa tympiä. Ei oikein uskalla mihinkään kauemmas lähteä, kun koko ajan saa pelätä, että tuleeko sitä soittoa vain ei. Ärsyttävää.

Tällä kertaa Davisin porukka puhui totta, sillä yhdentoista aikoihin tuli puhelinsoitto, että heillä on aidassa noin 1 400 poroa, joista arviolta 80 % on käsittelemättömiä (eivät siis ole olleet aidassa enemmin tälle kesälle). Eihän siinä muu auttanut kuin pistää työvaatteet päälle, pakata reppu ja lähteä hommiin. Puoli kahdentoista aikoihin olimme jo menossa kohti poroaitaa.

Poroaidalla odottelimme puolisen tuntia ennen kuin Davisit suvaisivat saapua. Sitten kuitenkin aloimme onneksi heti hommiin. Yö oli samanlainen kuin ennenkin eli olin taas vasojen puolella. Vasoja tuli koko ajan aika hitaasti, joten välillä meinasi suorastaan olla vilpoista seisoskellessa, vaikka yö olikin aika lämmin. Viiden aikoina Davisit ilmoittivat, että nyt lähetään nukkumaan vähäksi aikaa ja, että puolelta päivin aloitetaan uudestaan. Olin hieman pettynyt, sillä en ollut väsynyt ja olisin mieluummin jatkanut hommaa samaan syssyyn loppuun asti kuin käynyt välillä nukkumassa. Mutta niin sitä lähdettiin nukkumaan. Tällä kertaa piti muuten lopettaa yksi vasa ja yksi aikuinen poikki menneen jalan takia.

Kello oli jo puoli kuusi (silloin lämmintä ulkona oli + 9 astetta), kun olimme kotona. Siinäpä ei kukaan paljon muuta tehnyt kuin söi hieman, kävi suihkussa ja painui nukkumaan.

Ai niin, olen unohtanut kertoa sellaisen asian, että täällä porot kiertää aina vastapäivään aidassa. Eli se taisi olla samalla tavalla kuin Pohjois-Suomessa. Meillä päin ne muistaakseni kiersi myötäpäivään.

Davisin poroaidalla käsittelemässä poroja. Defnellä ja Karalla meinaa olla hieman tekemisen puutetta...

KE 11.7.2001

Carrie antaa vasalle antibi-
oottia (!) ja Kara pitelee

Pari minuuttia yli yhdentoista Kara tuli herättämään meidän huoneen väkeä aamulla. Tällöin ilma oli harmahko, lämmintä + 10 astetta.

Kahdentoista aikoihin olimme jo aidalla, kuten oli edellisenä yönä sovittu. Olimme hieman pahantuulsia, sillä Davisin poppoo odotutti itseään joko tahallaan tai tahattomasti (luultavasti ensimmäinen vaihtoehto oli oikein) puoli kolmeen saakka. Noin kello kolmelta me aloitimme käsittelyn. Se olikin sitten melkoista haipakkaa. Vasoja oli aivan mielettömästi. Me olimme lähes koko ajan työllistettyjä. Homma oli todella raskasta, sillä vasat olivat mielettömän ISOJA. Kyllä-hän niitä olisi kannellut jos ne eivät olisi rimpulleet, mutta sellainen sätkivä, parhaimmillaan neljäkymmentäkin kiloinen poronvasa ei ole mikään helppo pidettävä. Ja päivän edetessä me tytöt tietysti väsyimme aika lailla. En varmaan koskaan ennen ole ollut niin mustelmilla ja kolhuilla kuin tämän päivän jälkeen.

Tällä kertaa vasoilla oli todella paljon katkenneita sarvia. Aivan liikaa. Myös kolmella vasalla oli jalka poikki, kaksi näistä oli ihan irti-poikki. Nämä kaikki sitten tietysti lopetettiin. Kyllä elämä on sitten raakaa.

Meillä oli pari kahvitaukoja ja yksi ruokatauko. Nämä mukaan lukien hommaa riitti hieman yli kahteentoista yöllä. Eli siis käsitelimme poroja sellaisen 9 tuntia. Poroja oli yhteensä 1 559.

Sää oli ihmeen hyvä koko päivän. Välillä näytti hieman kirkkaammalta ja välillä hieman ripotteli vettä, mutta ei haittaavasti.

Yhden aikoihin olimme kotona. Oli hieman väsynyttä sakkia... Kun lopulta ryömin nukkumaan ja pistin silmät kiinni, niin silmissä vaan vilisi pienet poronvasat sinisine piltoineen...

TO 12.7.2001

Puoli kahdeksatoista konkoihin sängystä lopulta ylös. Joka paikka oli hellänä, varsinkin kädet. Tällöin ilma oli edelleen harmahtava ja vesisateinen, lämmintä oli + 12 astetta. Päivä alkoi hieman surullisesti, sillä Defne lähti tänä aamuna.

Meni monta tuntia ennen kuin heräsin oikein kunnolla. Olin kuitenkin aika lailla toikuissani, kun lähdettiin tyttöjen kanssa labraan hommiin. Samalla reissulla lävin myös lentoasemalla vahvistamassa ensi tiistain lennon Anchorageen. Eli sinne asti nyt ainakin melko varmasti pääsen... Labrassa me parin tunnin ajan puhdistettiin välineitä, käsiteltiin verinäytteitä ja laitettiin tavaroita valmiiksi vielä mahdollista porojen käsittelyä varten. Mikä olikin hyvä juttu, sillä saimme puhelinsoiton, että Kakarukin poroja oli helikopteri löytänyt n. 2 000, joten voi olla, että pääsemme vielä käsittelemäänkin.

Illalla otin unilääkkeen (viinilasillisen) ja painuin sängen aikaisin sänkyyn muiden jäädessä katsomaan elokuvia.

Missikilpailu: Ken on kaikkein karvaisin ja
likaisin?! Minä voitin kilpailun...

PE 13.7.2001

Perjantaiamu oli vaihteen vuoksi aika harmaa, mutta lämmintä puoli yhdeksältä oli jo + 12 astetta.

Greg palasi tänä aamuna Merbenin kanssa, mutta vain yhden yön ajaksi. Sitten he jatkavat matkaa keräämään kasvinäytteitä maastosta ottaen muuttaman tytön (Kara, Heather ja Kerry) mukaansa.

Heti aamusta sain kuulla, että jos Kakarukin väeltä tulee kutsu käsittelemään poroja, niin Carrie, Eva ja minä lähdetään. Koko aamu asiasta puhuttiin ja laitoimmekin varalta kaikki valmiiksi lähtöä varten. Neljän jälkeen sitten kutsu tuli ja me tytöt pakattiin auto ja lähdettiin matkaan ensin kohti Telleriä.

Hieman ennen Telleriä me pudotimme kyydistämme kaksi tynnyriä helikopterin bensaa yhden joen varteen. Avuksemme saapui kaksi miestä, joista toinen sanoi olevansa norjalainen. Sitä en hoksannut kysyä, että mitä hän Nomessa teki. Jouduimme ajamaan vielä vähän matkaa ennen kuin olimme Tellerissä. Teller oli sellainen pieni kylä merenrannalla. Se oli myös Evan kotipaikka.

Ajoimmekin suoraan Evan kotiin. Evan koti oli hieman siistimpi kuin Faye-mummon koti, mutta ei paljon. Kaikkien alkuperäisten alaskalaisten ihmisten (eskimot yms.) talot taitavat olla hieman huonokuntoisia ja epäsiistejä. Niin minulle ainakin Darrell meinotteli. Evan nuoremman veljen oli tarkoitus kyyditä meidät veneellä Kakarukin poroaidalle.

Meidän kyyti Kakarukin poroaidalle. Evan perheen vene ja sen vieressä Evan veli ja äiti.

Evan perheen kalastusmaja

Pakkasimme veneen omilla tavaroillamme sekä Evan äidin tavaroilla. Hänet meillä oli tarkoitus jättää Evan perheen kalastusmajalle. Lähdimme sitten matkaan. Matka oli mahtava! Se oli kuin Särkänniemen tukkijoelta, ainoastaan maisemat olivat parempia. Kastuimme siis aika lailla, mutta se ei haitannut. Näimme muuten kaksi mustavalkoista lintua lentävän ja Carrie kertoi, että ne olivat luultavasti puffineita eli lunneja meille suomalaisille. Pysähdyimme ensin siis sinne Evan perheen kalastusmajalle tai paremminkin majoille, sillä rakennuksia oli useampia. Ne sijaitsivat aivan meren rannalla ja heti majojen takaa nousi kukkula yöilmoja kohti. Rannalla oli suuria määriä punalihaista lohta kuivamassa.

Viivymme majalla useamman tunnin ajan. Pääsimme katsomaan, kun Evan veli kavereineen kokivat verkon ja nostivatkin veneeseen isoja lohien vonkaleita. Evan äiti ja luultavasti setä tai eno sitten puhdistivat kalat ja pistivät kuivumaan. Tämän jälkeen Evan äiti paistoi meille tuoretta lohta ja tarjosi muutakin syötävää ja juotavaa. Kala oli taivaallista.

Pääsimme myös maistelemaan kuivattua lohta. Evan veli kaverinsa kanssa myös heitteli illan aikana hieman virvelillä. Totesin siinä itseseni, että Suomen kalastavat pojat ja tytöt saattaisivat olla aika onnessaan päästessään siihen paikkaan kalastamaan, sillä lähes jokaisella heitolla kala ainakin nykäisi, jos ei tarttunut ihan koukkuunkin.

LA 14.7.2001

Vasta puolen yön aikoihin lähdimme jatkamaan matkaa kohti poroaitaa. Jouduimme ajamaan vielä vähän matkaa eteenpäin, ennen kuin saavuimme aidalle. Siellä olikin jo paljon väkeä odottamassa teltoitteen käsittelyn alkamista. Laitoimme tavaramme valmiiksi ja katselimme, kuinka helikopteri (pilotti oli muuten nainen!) vilahti aina silloin tällöin vuorten välistä kootessaan poroja. Kolmen aikoihin pistimme teltan pystyyn ja pyöriskeimme pari tuntia makuupusseissamme, mutta emme nukkuneet kuitenkaan loppujen lopuksi ollenkaan.

Puoli neljältä aamulla porot olivat sitten aidassa, joka oli muuten rakennettu vuonna 1952. Silloin tietä Telleriin ei edes ollut olemassa. Porojen annettiin hieman aikaa rauhoittua ja vasta viideltä aamulla aloitimme hommat. Koska meitä ei ollut kuin kolme tyttöä, niin Eva tarkasti, että onko porot rokotettu, rokotti rokottamattomat ja kertoi kaiken tarvittavan tiedon Carrielle. Carrie siis otti kaiken tiedon ylös ja laittoi satelliittipannat kolmelle porolle ja minä pistin pilttoja piltattomille poroille joko kokonaan piltattomia tai pilttansa tiputtaneita. Pilttansa tiputtaneita olikin muuten paljon, täytin rokotusruiskuja rokoteaineella, ruiskutettiin kuohitut härät desinfiointiaineella ja välillä myös autoin hieman vasojen kanssa. Eva oli todella kiireinen koko ajan, sillä lähes kaikki porot olivat rokottamattomia. Me rokottimmekin lähes 900 poroa.

Porojen käsittely oli hieman samantyylistä kuin Walesissa, sillä kaikki porot kaadettiin maahan. Kaikilta poroilta katkaistiin sarvet, jopa vasoilta, jos niillä oli isot sarvet. Hirvaita oli todella paljon, joten niitä myös kuohittiin todella paljon. Ihmiset kohtelivat poroja hyvin ja meille he olivat todella avuliaita. He käänsivät pilttakorvan, niin että piltta oli helppo lukea, huolehtivat, että kuohitut hirvaat ruiskutettiin desinfiointiaineella, ilmoittivat, jos poro tarvitsi rokotuksen (rokotuksesta on merkinä lovi piltassa) tai jos

pilvettä puuttui. He myös heti kysyivät meidän mielipidettä, kun porolla oli jotain vikaa. Meininki oli todella erilaista kuin Davisin porojen käsittelyssä, jossa me olemme vain välttämätön paha ja ilmaista työvoimaa varsinkin vasojen puolella. Ihmiset olivat todella miellyttäviä ja kohtelivat meitä lähes kuin puolijumalia. He tosiaankin pitivät meitä viisaampina kuin mitä me olimme. Luulenkin, että ne luulivat meitä eläinlääkäreiksi tai ainakin alan opiskelijoiksi. Minulta jopa kysyttiin, että valmistunko eläinlääkäreiksi.

Meillä oli muutama kahvitauko päivän aikana sekä hieman pitempi ruokatauko. Vaikka homma menikin aika joutuisasti, niin siitä huolimatta käsittely oli ohi vasta illalla 15 yli yhdeksän. Poroja oli yhteensä 1371. Vaikka poroja oli noin paljon, niin silti siellä oli vain kolme vasaa, joilla oli jalka poikki ja jotka jouduttiin lopettamaan. Me kolme tyttöä olimme aivan poikki, kun käsittely oli ohi. Välillä päivällä minäkin nukahdin istualleni, mitä en ennen olisi edes uskonut tapahtuvaksi. Ainoa asia mistä en tykännyt Kakarukin poroaidalla oli se, että kun he tappoivat muutaman poron ruoaksi he kuristivat porot vetämällä köyden perässä. Se oli aika ilkeää katseltavaa.

Käsittelyn loputtua pakkasimme heti kampsimme ja lähdimme kohti Telleriä. Pysähdyimme jälleen matkan varrella Evan perheen kalastusmajalla, mutta vain puoleksi tunniksi. Tällä kertaa venematka ei ollutkaan niin mahtava, sillä olin väsynyt ja todella kylmissäni. Pian kuitenkin olimme onneksi Tellerissä. Olin suorastaan taivaisani, kun päästiin autoon. Vaikka kuinka yritin pysyä hereillä, niin silmät vaan painuivat kiinni. Olisin halunnut pysyä hereillä, sillä Telleriin menevällä tiellä Eva on kertonut todella usein nähneen karhuja. Olisin siis halunnut kytätä niitä.

Hieman yli kahdentoista olimme perillä kotona. Siellä ei ollut ketään ja olimmekin hieman ihmeissämme asiasta, sillä ainakin Tammyn olisin pitänyt olla kotona. Söimme, kävimme suihkussa ja painuimme nukkumaan. Ihanaa!

Kalojen perkausta Evan perheen kalastusmajalla

Olen myös unohtanut kertoa sellaisen, että täällä on poroilla todella paljon pakkasen panemia korvalehtiä. Suurin osa on sellaisia, että pakkasen on nipistänyt vain vähän, mutta löytyy myös sellaisia, joilla ei ole korvalehtiä enää paljon ollenkaan jäljellä. Suomessa en ole koskaan vastaavaa nähnyt, mutta minulla ei pahemmin kokemusta porohommista olekaan.

SU 15.7.2001

Minä heräsin ensimmäisenä kolmikosta. Tällöin kello oli yksi... Tällöin satoi vettä kaatamalla ja lämmintä oli + 13 astetta.

Pian muutkin konkoilivat ylös sängystä ja Tammykin ilmestyi reissultaan. Hän oli ollut viemässä Merbeniä, Gregiä, Kerryä, Karaa ja Heatheria sinne kasvienkeruupaikalle. Suzanne oli kuulemma lähtenyt eilen lomaillemaan pari viikoksi kotiin.

Carrien piti lähteä labraan kolmeksi esittelemään paikallisen "Poroyhdistyksen" jäsenelle, norjalaiselle miehelle ja venäläiselle miehelle meidän labraa. Lähdin myös matkaan tarkoituksena puhdistaa Kakarukin poroaidalla käyttämämme välineet. Siellä vierähtikin pari tuntia, mikä kyllä olikin ihan sopiva työ määrä tälle päivälle.

Illalla sitten Tammy laittoi meille ruokaa. Ja siinäpä ne päivän tapahtumat olikin. Mulla oli kiirettä illalla, kun yritin kirjoitella kaikesta tapahtuman koneelle. Olin vain niin väsynyt, että ajatus ei oikein tahtonut juosta.

Kahden yön päästä Minna lähtee matkustamaan kotia kohti!!!!

Vuoden kyläläinen 2011 – kukkaistyttö Maila

Tänä vuonna vuoden kyläläiseksi valittiin meidän oma ”kukkaistyttö” Maila. Kylän tapahtumissa Maila on innokas keräämään ja laittamaan meille aina kukka-asetelmat. Maila on syntynyt Livolla ja on siis paljasjalkainen livolainen.

Orvokkeja

Aikanaan Maila oli töissä Pudasjärven kunnan terveyskeskuksessa ja eläkkeelle siirtymisen jälkeen aika on kulunut kaikessa mikä liittyy luontoon. Liikuntaa Maila harrastaa monin eri tavoin; talvella hiihto on rakkaimpia harrastuksia, kun saa luonnossa liikkua ja katsella ympärille. Muitakin tärkeitä harrastuksia Mailalta löytyy. Kesällä puutarhanhoito on Mailalla ylitse muiden, siinä kuluu aika huomaamatta. Syksyisin, kun marjat ja metsän muut antimet kypsyy – on todella nautinto poimia marjoja ja laittaa säilöön. Mailan kädentaidot me varmaan kaikki Livolla olemme nähneet, monenlaisia kutomisia – kangaspuissa on valmistunut kauniita liinoja, mattoja, seinävaatteita ja monenlaista muuta kaunista.

Maila serkkunsa Marin kanssa Kittilässä,
Levin huipulla

län karttuessa on vain tullut harmittavasti esteitä harrastuksille! Mutta eipä siitä kannata isommin murehtia. Päivä kerrallaan. Kun aamulla saa itsensä ylös sängystä ja liikenteeseen, niin mikäpä sen mukavampaa.

Maila on innokas maatalousnaisten illoissa käymään ja touhuamaan, kun vain porukalla on meillä tapahtumia, kesällä lentopallotapahtuma sekä aina, kun laitamme juhlia Livolla. Matkustelu kuuluu myös Mailan elämään tärkeänä – Venäjällä pitää aika säännöllisesti käydä tervehtimässä sukulaisia, taitaa olla jo elämäntapa.

Itse näin melkein naapurissa asuvana haluan kiittää Mailaa monista mukavista hetkistä ja kiittää tästä hetkestä. Toivotamme Mailalle näin kevään tultua kauniita ulkoiluilmoja ja terveyttä.

Iloa ja Taivaan Isän Siunausta!

Ulla (kuvat Mailan kotiarkistosta)

Apua kotitalouksiin

Tänä keväänä on palkattu jälleen kylätalkkariksi esim. maisemanhoitotöihin, metsien harvennukseen tai halontekoon livolainen Aimo Illikainen. Hänen työsuhteensa alkaa ti 1.5.2012 ja kestää 31.10.2012 asti. Kylätalkkaria saa tilata Livon koululta, jossa kootaan työvuorolistat Aimolle. Livokkaan puhelin 050 – 5520 280.

Kylätalkkarin tuntihinta asiakkaalle on 7 €/h ja jos Aimo käyttää omaa tai kyläseuran moottori- tai raivaussaha, niin peritään lisäksi 1 €/h konekorvaus. Aimon työaika on 6 tuntia päivässä.

Aimo Illikainen työssään kylätalkkarina kesällä 2007

Nuorten eräleiri 23. – 27.7.2012

Pudasjärven riistanhoitoyhdistys yhdessä Livokkaan ja Livon metsästysseuran kanssa järjestävät nuorten eräleirin Livon koululla kesällä 2012 11 – 15 –vuotiaille.

Leirin tarkoituksena on opettaa nuorille erilaisia maastossa liikkumisentaitoja sekä varustautumista metsästys-, kalastus- ym. reissuihin ja käyttäytymistä luonnossa. Myöskin suunnistustaitoja pyritään opastamaan.

Leirin aikana annetaan metsästäjäntutkintoon tähtäävää koulutusta ja leirin lopussa voi suorittaa metsästyskortin. Oppitunneille osallistuvat kaikki leiriläiset. Tutkintoon voi osallistua myös kurssin ulkopuoliset.

Leirin hinta on 115 euroa. Maksu sisältää:

- kyydin Kuralta Livolle ja takaisin
- käynnin Ranuan eläinpuistossa lippuineen
- ruoan leirin aikana.
- majoituksen: makuupussit ja aluspatjat mukaan

Metsästäjäntutkinnosta menee erillinen maksu.

Leirille ilmoittautuneille lähetämme tarkemman ohjelman leirin sisällöstä. Lisäksi leiriläisten vanhemmille on keski-
viikkona 25.7. klo 18 alkaen.

Leirille tulee ilmoittautua 30.6. mennessä Alpo Turpeiselle, puh: 0400 – 243 142. Leirille otetaan 25 leiriläistä ilmoittautumisjärjestyksen mukaan.

Eräleiriläiset vuosimallia 2010.

Leirin tukijana on Pudasjärven kaupunki.

Nuorten lentopallopainotteinen kesäleiri 27. – 29.7.2012

- Livon koululla alk. pe 27.7.2012 klo 18.00, päättyen su 29.7. noin klo 16.00
- Hinta 35 €/hlö; sis. vakuutuksen, pe - su päiväruoat, ilta- ja aamupalat, iltamakkarat, suihkun ja majoituksen (omat petivaatteet ja pefletit mukaan)
- Myös kyläläisten ja mökkiläisten lapset mukaan, halutessa voi yöt viettää kotonakin
- Kaikki 10 – 15 -vuotiaat tytöt ja pojat taidosta ja asuinpaikasta riippumatta mukaan
- Lentopallon alkeita, pelejä, yhdessäoloa, uintia, makkarapaistoa, ym.
- Vaihtovaatteet ja peseytymisvälineet sekä reipasta mieltä mukaan
- Ilmoittautuessasi ilmoita henkilötunnus vakuutusta varten sekä lapsen että huoltajan puhelinnumero
- Leirille otetaan 25 leiriläistä ilmoittautumisjärjestyksen mukaan
- Ilmoittautumiset ja tiedustelut 18.7. mennessä; Kauko Tervonen puh. 040 – 571 2457

Lentopalloleiriläiset vuosimallia 2010.

Järj. PuU/LP-jaosto ja Livokas Ry

Sammakkomummo laululeikki

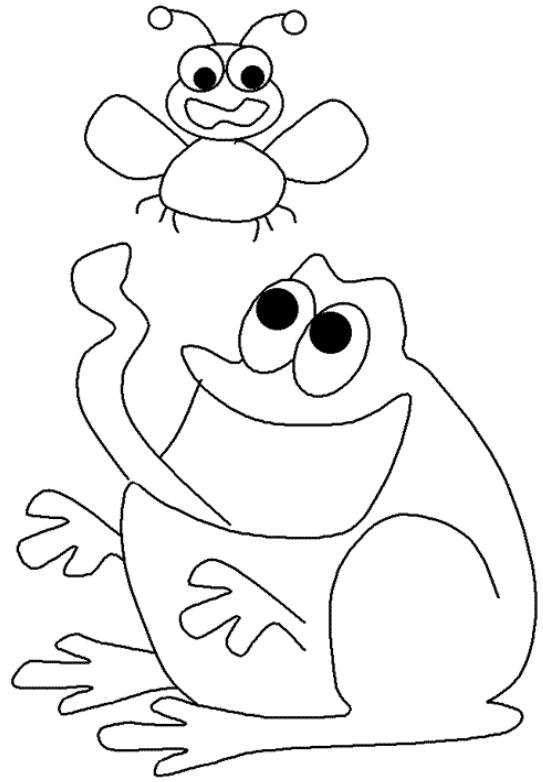
"Sammakkomummo istui kivellä,
söi söi söi söi lumpeen lehteä. "

"Jaksaako mummo enää loikkia?
Näin Näin näin näin täydellä vatsalla."

"Möhömaha mummo,
kävi pitkäkseen,
kaislikon reunaan aivan yksikseen."

Leikin kulku

- "Sammakkomummo istui kivellä"- ollaan kyykyssä kuten sammakot ja takapuoli hytkyy ylös alas.
- "Söi söi söi söi lumpeen lehteä."- ollaan vielä kyykyssä ja laitetaan kädet suun eteen kuin haukattaisiin hampurilaista.
- "Jaksaako mummo enää loikkia?"- loikitaan ylös alas sammakko loikkia
- "Näin Näin näin näin täydellä vatsalla" - jäädään seisomaan ja taputellaan vatsaa.
- "Möhömaha mummo"- tehdään käsillä iso vatsa.
- "Kävi pitkäkseen"- käydään lattialle makaamaan.
- "Kaislikon reunaan aivan yksikseen"- maataan lattialla paikallaan.

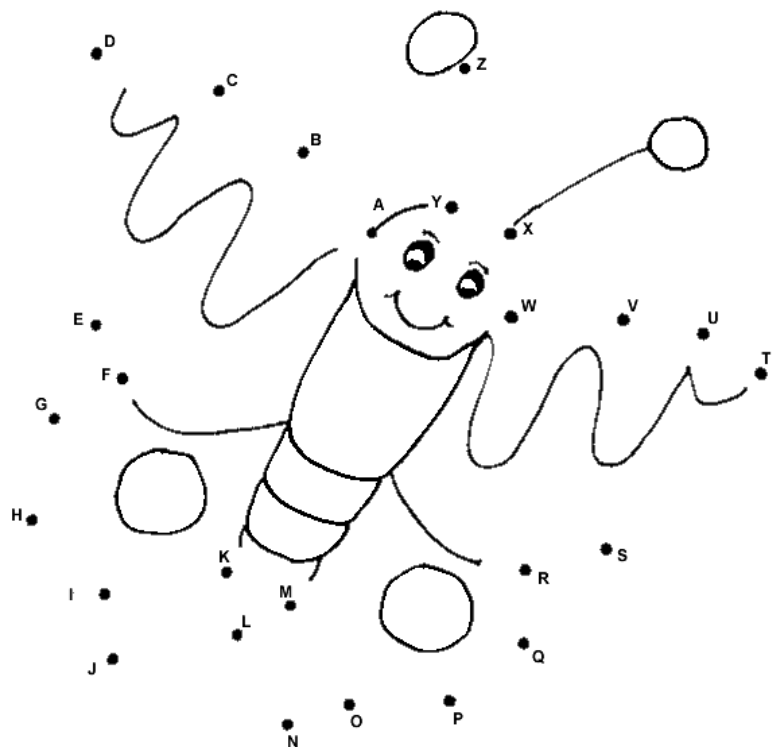
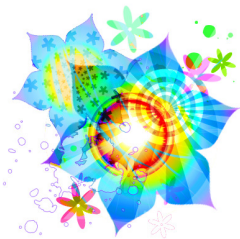
VÄRITÄ SAMMAKKOMUMMO

PIIRRÄ PISTEESTÄ PISTEESEEN

AAKKOSTEN MUKAAN JA VÄRITÄ!

MUKAVAA KESÄN ODOTUSTA
KAIKILLE !

TOIVOTTELEE LASTENNURKKA

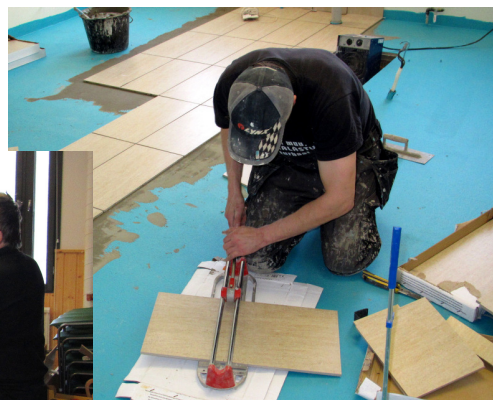
Kuvia keittiöremontista

Niskalan Martti mm. levytti ja maalasi keittiön seinät,...

ja ahkerat talkoolaiset mm. kokosivat kaappeja, kuvassa Alpo, Aaro ja Kauko

Pohjanveden Hannu mm. tasoitti ja laatoitti lattian...

Äitiä kannattaa hemmotella!

Jätetäänpä suosiolla ne yöpaidat sekä paistinpannut ostamatta ja annetaan äidille tällä kertaa lahjaksi rento mieli ja keho. Jaksavat sitten taas paremmin paistaa ja pyykätä. Lahjakortti on oivallinen tapa muistaa läheistä ihmistä, sillä kukapa ei nauttisi hyvästä olost. Ylellisyyttä arkeen erikoishieronnoista ja hemmotteluhoidoista, kysy vinkkiä onnistuneeseen lahjaan!

Kevään uutuuksina tarjoan yrttynyttihierontaa, bambuhierontaa, liukukuppausta ja parafiinihoitoja. Tulossa myös intialainen päähieronta öljyllä!

Yrttynyttihieronta tuo mukavan aasialaisen tuulahduksen tänne soisten seutujen keskelle. Hoidossa käytetyt yrtit yhdistettynä lämpöön vie ajatukset pois arjesta ja venyttävä hieronta rentouttaa tehokkaasti lihaksia.

Bambuhieronnassa hyödynnetään lämmitettävien bambukeppien syvälle ulottuva vaikutus. Ei mikään hemmotteluhoito, vaan tehokas kropan notkistaja. Yhdistä bambut klassiseen hierontaan, tai valitse koko kehon tehohoito.

Liukukuppaus eli kuivakuppaus tehdään alipainekuppeilla, joilla muokataan tehokkaasti sidekudosta ja annetaan kuona-aineille kyytiä sekä helpotetaan kiputiloja. Tämä vanha hoitomuoto voi auttaa moniin vaivoihin, kuten astmaan, reumaan, iskiakseen... Liukukuppausta käytetään myös selluliitin ja turvotusten hoitoon.

Parafiinihoito on pinalämpöhoito, joka tehdään käsille, jaloille tai kyynärpäille. Hoito on erinomainen kun iho on kuiva ja halkeileva. Myös kipeytyneet nivelet saavat parafiinihoidosta helpotusta säännöllisesti käytettynä. Parafiinihoidon voit ottaa omana hoitonaan tai muiden hoitojen yhteydessä.

Muista myös toukokuun tarjous: Hunajahieronta kasvoille ja dekolteelle 15 €! Tehokas ihon kirkastaja ja heleyttäjä, joka puhdistaa ja rentouttaa.

**Sonja
Hoitola Solivo
puh. 044 – 9996 309**

Hoitola Solivon hinnasto 2.4.2012 alkaen

Klassinen hieronta	30 min	15,-
	45 min	25,-
	60 min	35,-
	90 min	45,-
	120 min	55,-
Hunajahieronta selkä tai selluliittialueet	60 min	35,-
Hunajahieronta kasvat	30 min	25,-
Aromahieronta	60 min	35,-
Suklaahieronta	60 min	35,-
Kuumakivihieronta	60 min	45,-
Yrttynyttihieronta	60 min	45,-
Nyytit ja öljyhieronta	90 min	55,-
Yrttynyttihoito kasvoille	30 min	35,-
Bambuhieronta	60 min	45,-
Intialainen päähieronta	30 min	25,-
IPH öljyllä	60 min	35,- (4.6.2012 alkaen)
Liukukuppaus	30 min	20,-
	60 min	40,-
Reikihoito	60 min	25,-
Parafiinihoito kädet tai jalat	20 min	10,-
Parafiinihoito kädet ja jalat	30 min	15,-
Bambut hierontaan		5,-
Kuumat kivet hierontaan		10,-

Lämpöpakkaus kuuluu hieronnan hintaan.

Varmista aina hoidon sopivuus itsellesi aikaa varatessasi.

Ilmoitustaulu

- ✓ Seuraava Livon Sanomat ilmestyy elo - syyskuun vaihteessa. Jos haluat kirjoituksesi yms. lehteen, toimita se Tietotuvalle tai Minnalle **HEINÄKUUN** loppuun mennessä. Toivoisimme juttujen tulevan ajoissa lehden teon helpottamiseksi. Jos sinulla on jotain kysyttävää, ota yhteyttä Minnaan.
- ✓ Suoramyyntin tilityspäivät sekä kirpputorin vaihto- ja tilityspäivät ovat kesällä 2012 kolmen viikon välein: la 19.5., la 9.6., la 30.6., la 21.7., la 11.8. sekä la 1.9. Pieniä muutoksia voi vielä tulla. Kannattaa tarkistaa nettisivuilta tarkat päivät. Lisätietoja sekä varauksia kirpputorille ja suoramyyntiin voit kysellä Minnalta (040 - 504 9663).
- ✓ Pudasjärven Perhekeskisyhdistyksen tehopommin Kemppaisen Miran työsuhde päättyi maaliskuun lopussa Perhekeskisyhdistyksessä. Toivotamme Miralle mukavia kesänodotuspäiviä ja kiitämme hyvästä yhteistyöstä!
- ✓ Mikäli Livokkaan työntekijätilanne on hyvä vielä elokuun ajan, niin kesäaukioloajat voivat jatkua elokuun loppuun saakka. Ilmoittelemmme tarkemmin, mikäli näin tapahtuu.
- ✓ Livon lääkekaapin lupa loppuu 1.10.2012 ja apteekkari onkin ilmoittanut, että Livon lääkekaappi lopetetaan elokuun alussa. Siihen asti lääkekaappi on normaalisti käytössä. Ja sieltä löytyy mm. allergialääkkeet ja kypakkaukset heti mukaasi.
- ✓ Hierojamme Anne Puhakka lähetti terveisiä kaikille ja pyysi kertomaan, että hänen kätensä on vasta leikattu. Hierojan töitä hän ei pysty tekemään heti, pahimmassa tapauksessa ei koskaan.
- ✓ Hoitolan Solivon lahjakortteja saatavilla Livon koululta!
- ✓ Vuokrataan puutarhajärsintä Livon alueella pientä korvausta vastaan puh. 0400 – 243 142.
- ✓ Tarvitsemme mahdollisesti Karhunveistoviikolle lisää yöpymisvaihtoehtoja Livolle. Mikäli sinulta löytyy vapaa mökki tai huone, niin ota hetimiten yhteyttä: 040 – 5049 663.
- ✓ Ollisiko kiinnostuneita lähtemään äitienpäiväreissulle ja -aterialle Sotkamoon Anni-Inkerin ja Matin luokse? Jos olet kiinnostunut reissusta, niin ota yhteyttä Minnaan 040 – 5049 663. Mikäli reissua ei saada kasaan, niin kahvittelemme äitejä äitienpäivänä 13.5.2012 Livon koululla klo 17.00.

Naapurin Aava-koira ja pienet pennut

Naapuriin odotettiin vauvoja... siis koiravauvoja. Kyllä tarkasti seurattiin, että milloin ilon hetki koittaa. Pitkän odotuksen jälkeen Aava-koira teki kolme ihanaa koiranpentua.

Kauan odotetut koiravauvat syntyivät emokoira Aavalle.

Onnelliset hoitajat, Minja, Milana, Nea ja Ida, istuivat häkissä ja saivat silittää uusia koiravauvoja.

Palveluita

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 0400 – 917 950

Koneellinen puunkorjuu, polttopuuta

Jarmo Puhakka 0400 – 805 601

Poronlihaa

Eero Niemi 040 – 511 9266

Taksi

Sami Konttila 040 – 537 4668

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 0400 – 243 158

Hiusten leikkaus, luomuperunaa

Anni-Inkeri Törmänen 040 – 545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 0400 – 294 454 Tarmo Tolonen 0400 – 188124

Traktori- ja kaivurityöt

Pekka Törmänen 040 – 535 5834

Livojoki Camping

Ranuantie 1405, 044 - 272 2230

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 040 - 414 6118

LVI- työt

Urpo Uusi-Illikainen 040 – 523 6683 Esa Uusi-Illikainen 0400 – 697 176

Leivonnaisia, kakkuja

Ulla Salmela 040 – 526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040 – 5491348

Hierontaa

Koulutettu hieroja Anne Puhakka 040 – 592 3292

Rahtikuljetukset ja maansiirto

Matti Luokkanen 040 – 586 2067

Kulkurin Hopeapuoti Ay

Minna 045 – 631 6361 Tiina 040 – 503 2891 Liisa 0400 – 496 107

www.kulkurinhoapepuoti.com

Kotikampaamo Ritun hius

Hakosaarentie 11, Livo

Ritva Murtoniemi 050 - 355 0943

Hoitola Solivo

Sonja Törmänen 044 – 9996 309

Livolla tapahtuu

Maanantaisin kouluaikoina klo 10 - 13
Seurakunnan Perhekerho Livon Koululla

Ti 1.5.2012 klo 12 - 15
Vappuhulinat Livon koululla

Ke 2.5.2012 asti klo 17 –
Seurakunnan Tappikerho Livon koululla

Su 6.5.2012 klo 12
Vesiosuuskunnan vuosikokous Livon koululla

Ti 8.5.2012 asti klo 17 –
Seurakunnan Tappikerho Livon koululla

Su 13.5.2012
Äitienpäiväreissu Anni-Inkeri tai Matin luo tai
äitienpäiväkahvittelut Livon koululla klo 17

Ke 16.5.2012
Karhunveistoviikko Livon koululla
- tutustumisilta Koulun laavulla

To 17.5.2012
Karhunveistoviikko Livon koululla
- robottikarhu
- karhunammuntarata
- LAPLAND PICTURES
- Hoitola Solivo

Pe 18.5.2012
Karhunveistoviikko Livon koululla
- Hoitola Solivo

Tanssii karhujen kanssa Ruostehovilla
- Tiina Pitkänen

La 19.5.2012
Karhunveistoviikko Livon koululla
- pikasahauskilpailu

- pöllinheiton SM-kilpailut
- markkinat

Ti 29.5.2012 klo 12 – 14
Terveystieteiden vastaanotto Livon koululla

Ke 30.5.2012 klo 12 - 20
Hierontaa Livon koululla

Su 3.6.2012 klo 13 –
Kesän aloitushartaus Livon koululla
- kioskin kesäaika alkaa

Ti 26.6.2012 klo 12 - 20
Hierontaa Livon koululla

La 21.7.2012 klo 9 -
Lentopallon kyläsarja ja kesäpäivä

La 21.7.2012
Tanssit seurojentalolla

Ma 23. – Pe 27.7.2012
Nuorten eräleiri Livon koululla

Ti 24.7.2012 klo 12 - 20
Hierontaa Livon koululla

To 26.7.2012 klo 18.45 – 20.45
Yleiset onkikilpailut Livon koululla

Pe 27. – Su 29.7.2012
Lentopalloleiri Livon koululla

La 18.8.2012 klo 12 - 20
Hierontaa Livon koululla

Kauppispojat kauppaavat kauppa-autostaan
maanantaisin ja torstaisin

Muistakaa aina seurata ilmoitustauluja ja kotisivuja
(www.livo.fi), sillä tapahtumakalenteri elää jatkuvasti!

*Aurinkoista kesää kaikille;
kyläläisille, mökkiläisille ja
Livon Sanomien lukijoille!*

